

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
June 10, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIS - JUNE 10, 1994

Nr. 112

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Žinios iš Lietuvos - Elta

Gali tekti nuvertinti litą

Vilnius, birželio 9 d. (Elta) - „Lietuvos vyriausybė gali būti priversta kreiptis į Lietuvos Seimą dėl lito vertės sumažinimo“, šiandien spaudos konferencijoje pasakė Taupomojo Banko valdybos pirmininkas Vygantas Bubnys. Jis pabrėžė, jog tai - jo asmeninė nuomonė, grindžiama Estijos patirtimi.

Pasak Vyganto Bubnio, siejant kroną su Vokietijos marke, estų ekonomistų skaičiavimais, tuo metu viena Vokietijos markė buvo lygi keturioms Estijos kronoms. Estai kroną su marke susiejo 1:8 santykiu - tai yra, krona iš anksto buvo nuvertinta 100%. Šiuo metu tų pačių ekonomistų skaičiavimais, kai infliacija Estijoje, palyginti su kitomis Baltijos šalimis, didžiausia, 1 Vokietijos markė lygi 6 Estijos kronoms. Estijos krona realiai nuvertėjo 50%, ir dar yra 50% infliacijos augimo atsarga.

Lietuvoje, pasak Vyganto Bubnio, pagal Pasaulio Banko ekspertų skaičiavimus, 1 doleris buvo prilygintas tuometiniams 3.5 litu. Siejant buvo pasirinktas 4 litų už 1 JAV dolerį santykis, atsargoje paliekant tik 15%. Infliacijai augant šios atsargos jau, matyt, išnaudotas, todėl gali tekti sumažinti lito vertę, kalbėjo Taupomojo Banko valdybos pirmininkas.

Santaupų atstatymas „nėra socialiai teisingas“

„Mes galime kalbėti tik apie indėlių laipsnišką kompensavimą, o ne apie jų indeksavimą“, spaudos konferencijoje Seime pasakė Taupomojo Banko valdybos pirmininkas Vygantas Bubnys. „Tai turėtų būti sprendžiama referendumu, nes indėlius Taupomajame Banke turėjo mažiau kaip pusė Lietuvos gyventojų, o jų indėlius kompensuoti norima visiems Lietuvos gyventojams priklausančiu valstybiniu turtu. Tai nėra socialiai teisinga“, sakė Vygantas Bubnys.

„Lietuvos žmonės turėtų apsispręsti, ar pardavus valstybės turtą, pinigų atiduoti indėlininkams vartojimui, ar sukauptus 2 milijonus litų investuoti į Lietuvos ūkį ir sudaryti sąlygas visiems šalies žmonėms gyventi geriau“.

Vygantas Bubnys sakė, jog Lietuvoje nėra parengtos ekonominės valstybės plėtros strategijos bent artimiausiais penkeriems metams. Įstatymai nėra palankūs užsieniečiams, kurie potencialiai galėtų pirkti Lietuvos turtą ir investuoti čia savo kapitalą. Lietuvos gyventojai, pasak Vyganto Bubnio, pirkti šį turtą neįstengs, nes iš viso šalyje yra tik 3 milijonai litų.

Žemės ūkio bendrovėms gresia bankrotas

Šiandien Šakių Kultūros Namuose įvyko Lietuvos Žemės ūkio Bendrovių Asociacijos narių atstovų antrasis suvažiavimas. Pranešimą apie antrus metus gyvuojančios visuomeninės organizacijos veiklą perskaitė jos prezidentas Algirdas Pažauskas. Šiai organizacijai šiuo metu priklauso 365 žemės

ūkio bendrovės. Tai šiek tiek daugiau, negu 10% viso žemės ūkio bendrovių skaičiaus. Asociacija Lietuvoje bei užsienyje ieškojo rinkų savo narių gamybai, organizavo žemės ūkio bendrovių vadovų, specialistų ekonominį ir teisinį mokymą.

Suvažiavime buvo skundžiamasi dėl didelių perdirbimo pramonės įmonių išskolinimų, dėl situacijos, kai į Lietuvą plūsta ne pačios geriausios kokybės užsienio produkcija, kiti produktai, nors ne kiek ne prastesniais produktais Lietuvos gyventojus gali aprūpinti savi ūkininkai ir bendrovės.

Suvažiavime dalyvavęs Lietuvos premjeras Adolfas Šleževičius kalbėjo apie bendrą ūkio būklę, pabrėžė, kad tik subalansuota kainodara gali duoti gerų rezultatų. Jis taip pat paminėjo, kad pridėtinės vertės mokestis žemdirbių išaugintai produkcijai bus peržiūrėtas.

Suteikta Lietuvos pilietybės išimties tvarka

Šiandien Pilietybės komisija, vadovaujama prezidento A. Brazausko, patenkino 28 asmenų prašymus suteikti Lietuvos pilietybę išimties tvarka. Be ukrainiečių, rusų, baltarusių, žydų, pilietybę suteiktą dešimčiai lietuvių išėvių ir keturiems šalyje gyvenantiems tautiečiams.

Komisija patenkino Kanadoje gyvenančius keturių asmenų Stanevičių šeimos prašymą suteikti pilietybę. Suteikta pilietybė šiuo metu Italijoje gyvenančiam Europos ir pasaulio čempionui Robertui Zulpai, kurio tarpininku buvo Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto pirmininkas Artūras Povilūnas.

Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis tarpininkavo suteikiant pilietybę šimtet iš JAV grįžusiam Vacloviui Sevrui ir aktyviai Lietuvos kultūros propaguotojai JAV Danutei Zilis.

Ambasadorius Stasys Lozoraitis padėjo gauti pilietybę Italijos radijo lietuviško skryiaus redaktorei Nijolei Tutkaitei.

Vaistai iš Prancūzijos

Birželio 3 d. nevalstybinė Prancūzijos organizacija „Farmaciens sans frontieres“ į Vilnių atveža dešimties tonų medikamentų siuntą. Šešios tonos dezinfekuojančių priemonių bus perduota Santariškių ligoninei, dvi tonos įvairių vaistų - Antakalnio labdaros vaistinei. Dar dvi tonas labdaros Lietuvos ligoninėms paskirstys Sveikatos apsaugos ministerija.

Didžiausia infliacija - gegužės mėnesį

Gegužės mėnesį infliacija gerokai padidėjo ir sudarė 6.2%, praneša Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Tai didžiausias infliacijos lygis užfiksuotas šiais metais.

Daugiausia gegužės mėnesį pabrango alkoholiniai gėrimai ir tabako gaminiai - net 11.4% (per pirmus šiuo metų penkis mėnesius šios grupės prekės

Amerikos centro patalpose Vilniuje atsisveikinime su išvykstančiu JAV ambasadorium svečiams buvo pristatyti JAV konsulas Durwood Staeben, JAV ambasados sekretorė ir ambasadorius Darryl Johnson su žmona Kathleen.

Lenkija sieks glaudesnių ryšių su Rusija

Varšuva, birželio 8 d. (NYT) - „Lenkija negali nusigręžti nuo Rytų“, antradienį pareiškė Lenkijos užsienio ministras Andrzej Olechowski. Jis pasakė, kad Lenkija skatins glaudesnius diplomatinis santykius su Maskva ir praplės prekybą su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalimis.

Priežastys šiam politikos pakeitimui yra daugiausia ekonominės. Dėl Europos Sąjungos šalių griežtų apribojimų importams iš sąjungai nepriklausančių šalių Lenkijos prekybos deficitas prekyboje su Vakarais nuolat auga. Lenkijos ekonomistų požiūriu prekyba su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalimis yra geras būdas atsverti kylantį prekybos deficitą su Vakarais. Manoma, kad pletimas rinkos Lenkijos gaminiams Rytuose taip pat bus gera priemonė Lenkijos imonėms duoti tarpininko vaidmenį tarp Vakarų ir NVS šalių.

Po komunizmo žlugimo Rytų Europoje prieš beveik penkerius metus, Lenkija nutraukė ryšius su Rusija. Praeitą rudenį Lenkijos santykiai su Rusija pasiekė žemiausią lygį, kai Rusijos prezidentas Boris Jelcinas pasakė Europos gyvybos sąjungai NATO, jog Lenkijos priėmimas į NATO būtų Rusijai nepriimtinas. Nuo 1989 m. Lenkijos

pabrango 16.3%). Mažiausiai pabrango drabužiai ir avalynė - 4.5% (nuo sausio iki gegužės mėnesio jie pabrango 20.2%). Maisto produktai per gegužės mėnesį pabrango 5.5%, išlaidos būstui, kuras ir energija - 7.1%, namų ūkio reikmenys ir paslaugos - 4.6%, sveikatos priežiūra ir medicinos paslaugos - 4.9%, transportas ir ryšiai - 8.2%, švietimas, poilsis ir kultūra - 6.2%, o kitos prekės - 8.0%.

Pernai gegužės mėnesį infliacija buvo 12.7%. Nuo 1993 m. sausio mėnesio mažiausia infliacija buvo tų metų rugpjūtį - 0.9%, o didžiausia - 25% - tų metų balandžio mėnesį. Šiomet infliacija buvo tokia: sausį - 4.8%, vasarį - 2.9%, kovą - 3.3%, balandį - 1.6%.

užsienio politiką dominavo pastangos laimėti narystę tokiose Vakarų šalių organizacijose kaip NATO ir Europos Sąjunga. Bet Vakarų abejingumas Lenkijos pastangoms paskatino daugelį jos politikų peržiūrėti Lenkijos provakaristišką užsienio politiką.

Tokie sentimentai stipriausiai jaučiami buvusių komunistų partijose, kurios laimėjo peršvarą pernai vykusiuose Lenkijos parlamento - Seimo rinkimuose. „Turime mažinti įtampą su Rusija ir skatinti kultūrinį ir ekonominį bendradarbiavimą su Rytais“, pareiškė Tadeusz Samborski, priklausęs Valstiečių partijos frakcijai Seime.

Naujoji vyriausybė taip pat skirs daug dėmesio prekybos su NVS šalimis atgaivinimui. „Mes jau vėluojame kelis metus, jei ne kelis metus, atnaujinant santykius su Rytais“, pasakė užsienio prekybos ryšių ministras Lesław Podkanski.

Prieš 1989 metus Sovietų Sąjunga buvo stambiausia Lenkijos prekybos partnerė - prekyba su ja sudarė kone 30% Lenkijos prekybos. Po 1990 m., kai Lenkija pareikalavo už savo prekes mokėti kietą valiutą, prekyba su Rytais beveik išnyko. Lenkijos Užsienio prekybos santykių ministerijos duomenimis, prekyba su NVS šalimis pernai siekė tik 5 milijonus dolerių - sudarydama 6% Lenkijos prekybos.

Tautininkai jau turi pusę parašų referendumui

Vilnius, birželio 7 d. (Elta) - Birželio 7 d. spaudos konferencijoje Seimo rūmose Lietuvos Tautininkų Sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona informavo, kad jau yra surinkta beveik pusė piliečių parašų, reikalingų referendumui dėl priešlaikinų Seimo rinkimų surengti.

Pasak Smetonos, visus reikiamus parašus tautininkai tikisi surinkti iki liepos 1 dienos. Spaudos konferencijoje sąjun-

Įteiktos Valdo Adamkaus premijos

Vilnius, birželio 8 d. (Elta) - Aplinkos apsaugos departamente Vilniuje birželio 7 d. įvyko Valdo Adamkaus vardo premijų įteikimo ceremonija.

Ją pradėjęs Lietuvos aplinkos apsaugos departamento generalinis direktorius Evaldas Vebra priminė, kad šia premija JAV lietuvis aplinkosaugininkas Valdas Adamkus įsteigė 1992 metais. Pirmuoju jos laureatu tapo Lietuvos žaliųjų judėjimo lyderis S. Gricius (po mirties). Pernai ji buvo paskirta Pajėslio (Kėdainių rajone) dendrologinio (medžių) parko steigėjui ir prižiūrėtoju K. Kalteiniui.

1994 metų V. Adamkaus premijos laureatų vardai suteikti geografui, Vilniaus universiteto profesorui Česlovui Kudabai (po mirties) ir Vacloviui Intui, unikalių akmenų muziejaus Mosėdyje (Skuodo rajone) įkūrėjui bei direktoriui.

Vilniaus universiteto profesorius Česlovas Kudaba premija paskirta už mokslines ir visuomenines pastangas saugoti bei puoselėti Lietuvos gamtą. Mosėdyje gydytojas Vaclovas Intas jau pelnė už tai, kad nuo melioracijos sunaikinimo išgelbėjo didelę riedulių kolekciją ir įkūrė miestelyje unikalių 20,000 akmenų muziejų.

Šias premijas - po 1,000 dolerių - Valdas Adamkus įteikė profesoriams Česlovo Kudabos žmonai Daliai Kudabienei ir Vaclovo Into (jis serga) igalio tiems atstovams.

gog vadovas apgailėstavo, kad tautininkai nepradėjo šios akcijos anksčiau - gruodžio ar sausio mėnesį. Kalbėtojas teigė, kad priėmus šiuo metu Seime svarstomas referendumo įstatymo pataisas, jo apskritai nebus imanoma surengti. „Paskutinė galimybė pakeisti padėti Lietuvoje referendumu yra dabar“, tvirtino jis.

Ką darytų Amerika, jei Rusija užpultų Ukrainą?

Bona, birželio 8 d. - Grįžęs iš D-Day invazijos paminėjimų Europoje, JAV prez. Bill Clinton susilaukė aukšto įvertinimo dėl savo itin vykusių kalbų ir laiky senos kaip JAV karo pajėgų aukščiausias vadas invazijos minėjimų ceremonijose tiek Prancūzijoje, tiek ir Britanijoje.

JAV politikos komentatoriai Rowland Evans ir Robert Novak, rašydami iš Bonos, birželio 9 d. laidose tačiau pastebi, kad viešnagė Europoje neišblaskė abejonių dėl jo vaidmens kaip Vakarų šalių vadovo, ypač Ukrainos galvosūkio atžvilgiu.

Paklaustas, ar Vašingtonas ir Europos sąjungininkai sutarė kaip jie reaguotų, jei Rusija pajudėtų prieš Ukrainą, aukštai Vokietijos pareigūnas trumpai atsakė: Ne. Tačiau toks atsakymas yra nesuprantamas ir pykina Clintono partnerius tiek Bonoje, tiek ir visoje Europoje. Nepaisant narsių kalbų, esą europiečiai patys pajęgia tvarkytis su jų žemyne išskylančiomis problemomis, jie vis vien žino, kad jie jokiū būdu negali kurti savo užsienio politikos Rusijos ir Ukrainos santykių reikalais, negavę patarimų iš Vašingtono.

Inciliatyva turi ateiti iš Vašingtono

Inciliatyva turi ateiti iš Clintono, rašo Evans ir Novak. JAV Nacionalinio Saugumo patarėjas Anthony Lake jau prieš metus buvo įspėtas Vokietijos kanclerio Helmut Kohl, kad „Vakarai turi visas savo antsis eiles rikiuoti“: jie turi būti pasiruošę veikti, jei Rusijos eko-

nominiai ar kariniai spaudimai Ukrainai priverstų prie karo, ar net prie Ukrainos užėmimo, kad ir be karo. Jei ne, Kohl patarė JAV pareigūnui Lake, Vakarai bus pasmerkti pakartoti žiaurų pergyvenimą Bosnijos atžvilgiu, kur Vakarai neturi vieningos pozicijos.

Ukraina pergyvena ypatingą krizę, nes jai grasi Maskva. Jei Rusija atsiimtų dalį Krymo pusiasalio, naudodamiesi ten gyvenančių rusų dauguma, ir Vakarai nieko nedarytų, kelias būtų atviras Rusijos dominavimui ir kitose buvusiose sovietinėse respublikose. O tai galėtų užvesti naują, didelį karą ir Europoje, rašo Evans ir Novak.

Inciliatyva turi ateiti iš Clintono, rašo Evans ir Novak. JAV Nacionalinio Saugumo patarėjas Anthony Lake jau prieš metus buvo įspėtas Vokietijos kanclerio Helmut Kohl, kad „Vakarai turi visas savo antsis eiles rikiuoti“: jie turi būti pasiruošę veikti, jei Rusijos eko-

nominiai ar kariniai spaudimai Ukrainai priverstų prie karo, ar net prie Ukrainos užėmimo, kad ir be karo. Jei ne, Kohl patarė JAV pareigūnui Lake, Vakarai bus pasmerkti pakartoti žiaurų pergyvenimą Bosnijos atžvilgiu, kur Vakarai neturi vieningos pozicijos.

Imanomas ne vien karinis sprendimas

Tad Amerikos sąjungininkams Europoje svarbu žinoti, koks yra Bill Clinton strateginis planas. Karinis atliepis greičiausiai būtų atmetas, bet yra ir kitų galimybių: įspėti Maskvą, kad tokiu atveju automatiškai būtų sustabdyta visa ekonominė pagalba iš Vakarų; paskelbti, kad Lenkija, Vengrija ir Čekija bus priimtos į NATO šėių mėnesių laikotarpyje; užbaigti vaidinimą, jog svarstoma Rusijai suteikti kad ir dalinę narystę Didžiojo Septyneto pramoningų šalių organizacijoje.

Pavojus tokiuose ėjimuose yra kaip tik tai, kai jie būtų visiškai priešingi dabartinei Clintono politikai, kuria bandoma visais būdais padėti Jelcinui, nepaisant jokių sąlygų, nebeat gal tiesioginio suverenios valstybės užkariavimo. Europiečiai supranta kėblią Clintono padėti, bet reikalauja, kad Vašingtonas jiems aiškiai pasakytų, kokia bus JAV strategija.

Kancleris Kohl mano, kad Vakarų nesugebėjimas nusistatyti kaip reaguos, jei Rusija imtų rodyti savo jėgą, kviečia Maskvą eksperimentuoti, rašo Evans ir Novak.

Pats Jelcinas išpėjo apie gresmę

Balandžio mėnesį Jelcinui lankantis Bonoje, Rusijos prezidentas Vokietijos kancleriui pasakė, kad Ukraina esanti „viena didžiausių mano skausmų“. Jis pranašavo, kad ten greičiausiai „įvyks sprogingas“, pridurdamas, kad tai paskutinis dalykas, kurio jis norėtų. Bet, jis sakė, matyt nuosirdžiai, kad neturi jokiū būdų to sustabdyti.

Ar Jelcinas tyčia taip kalbėjo, norėdamas sužinoti Vakarų reakciją, klausia Evans ir Novak. Kohl apie tai pranešė Vašingtonui, norėdamas padėti Clintonui apsispręsti, bet kol kas, niekas Baltuosiuose rūmuose nepasikeitė.

KALENDORIUS

Birželio 10 d.: Šv. Jėzaus širdies šventė; Liutgarda, Diana, Margarita, Vainius, Vingailė.

Birželio 11 d.: Šv. Barnabas, Nekaltiausiosios Marijos širdies šventė; Rozelina, Dainius, Aluona, Tvirmantas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

PASAULIO FUTBOLU TAURĖS PIRMENYBIŲ PIRMO RATO VARŽYBŲ LENTELE

Pirmadienis, birželio 17 d.			
Vokietija - Bolivija	2 v.p.p.	Chicago, IL	
Ispanija - P. Korėja	6:30 v.p.p.	Dallas, TX	
Šeštadienis, birželio 18 d.			
JAV - Šveicarija	10:30 v.r.	Pontiac, MI	
Italija - Airija	3 v.p.p.	E. Rutherford, NJ	
Kolumbija - Rumunija	6:30 v.v.	Pasadena, CA	
Sekmadienis, birželio 19 d.			
Belgija - Marokas	11:30 v.r.	Orlando, FL	
Norvegija - Meksika	3 v.p.p.	Washington, DC	
Kamerūnas - Švedija	6:30 v.v.	Pasadena, CA	
Pirmadienis, birželio 20 d.			
Brazilija - Rusija	3 v.p.p.	Stanford, CA	
Olandija - Saudi Arabija	6:30 v.v.	Washington, DC	
Antradienis, birželio 21 d.			
Argentina - Graikija	11:30 v.r.	Foxboro, MA	
Vokietija - Ispanija	3 v.p.p.	Chicago, IL	
Nigerija - Bulgarija	6:30 v.v.	Dallas, TX	
Trečiadienis, birželio 22 d.			
Rumunija - Šveicarija	3 v.p.p.	Pontiac, MI	
JAV - Kolumbija	6:30 v.v.	Pasadena, CA	
Ketvirtadienis, birželio 23 d.			
Italija - Norvegija	3 v.p.p.	E. Rutherford, NJ	
P. Korėja - Bolivija	6:30 v.v.	Foxboro, MA	
Penktadienis, birželio 24 d.			
Meksika - Airija	11:30 v.r.	Orlando, FL	
Brazilija - Kamerūnas	3 v.p.p.	Stanford, CA	
Švedija - Rusija	6:30 v.v.	Pontiac, MI	
Šeštadienis, birželio 25 d.			
Belgija - Olandija	11:30 v.r.	Orlando, FL	
Saudi Arabija - Marokas	11:30 v.r.	E. Rutherford, NJ	
Argentina - Nigerija	3 v.p.p.	Foxboro, MA	
Sekmadienis, birželio 26 d.			
Bulgarija - Graikija	11:30 v.r.	Chicago, IL	
JAV - Rumunija	3 v.p.p.	Pasadena, CA	
Šveicarija - Kolumbija	3 v.p.p.	Stanford, CA	
Pirmadienis, birželio 27 d.			
Bolivija - Ispanija	3 v.p.p.	Chicago, IL	
Vokietija - P. Korėja	3 v.p.p.	Dallas, TX	
Antradienis, birželio 28 d.			
Italija - Meksika	11:30 v.r.	Washington, DC	
Airija - Norvegija	11:30 v.r.	E. Rutherford, NJ	
Brazilija - Švedija	3 v.p.p.	Pontiac, MI	
Rusija - Kamerūnas	3 v.p.p.	Stanford, CA	
Trečiadienis, birželio 29 d.			
Marokas - Olandija	11:30 v.r.	Orlando, FL	
Belgija - Saudi Arabija	11:30 v.r.	Washington, DC	
Ketvirtadienis, birželio 30 d.			
Graikija - Nigerija	6:30 v.v.	Foxboro, MA	
Argentina - Bulgarija	6:30 v.v.	Dallas, TX	

KREPŠINIS ŠALFAS S-GOS 44 METINĖSE PIRMENYBĖSE

ŠALFAS s-gos 44-se metinėse pirmenybių rungtynėse, š.m. gegužės 27-29 d. vykusiose Detroito, dalyvavo arti 300 JAV ir Kanados lietuvių sportininkų. Didžiausio dėmesio šiose žaidynėse susilaukė gausiausiai atstovaujamas krepšinis. Dalyvavo net 22 vyrų ir jaunių krepšinio komandos. Moterys, nors jų net kelios komandos žaidė dalyvauti, žaidynes neatvyko.

Vyrų A klasei atstovavo 8 vyrų komandos: Toronto „Aušra“ Detroito „Kovas“ I Detroito „Kovas“ II Hamiltono „Kovas“ Čikagos „Neris“ New Yorko LAK Čikagos „Lituanica“ Toronto „Vytis“

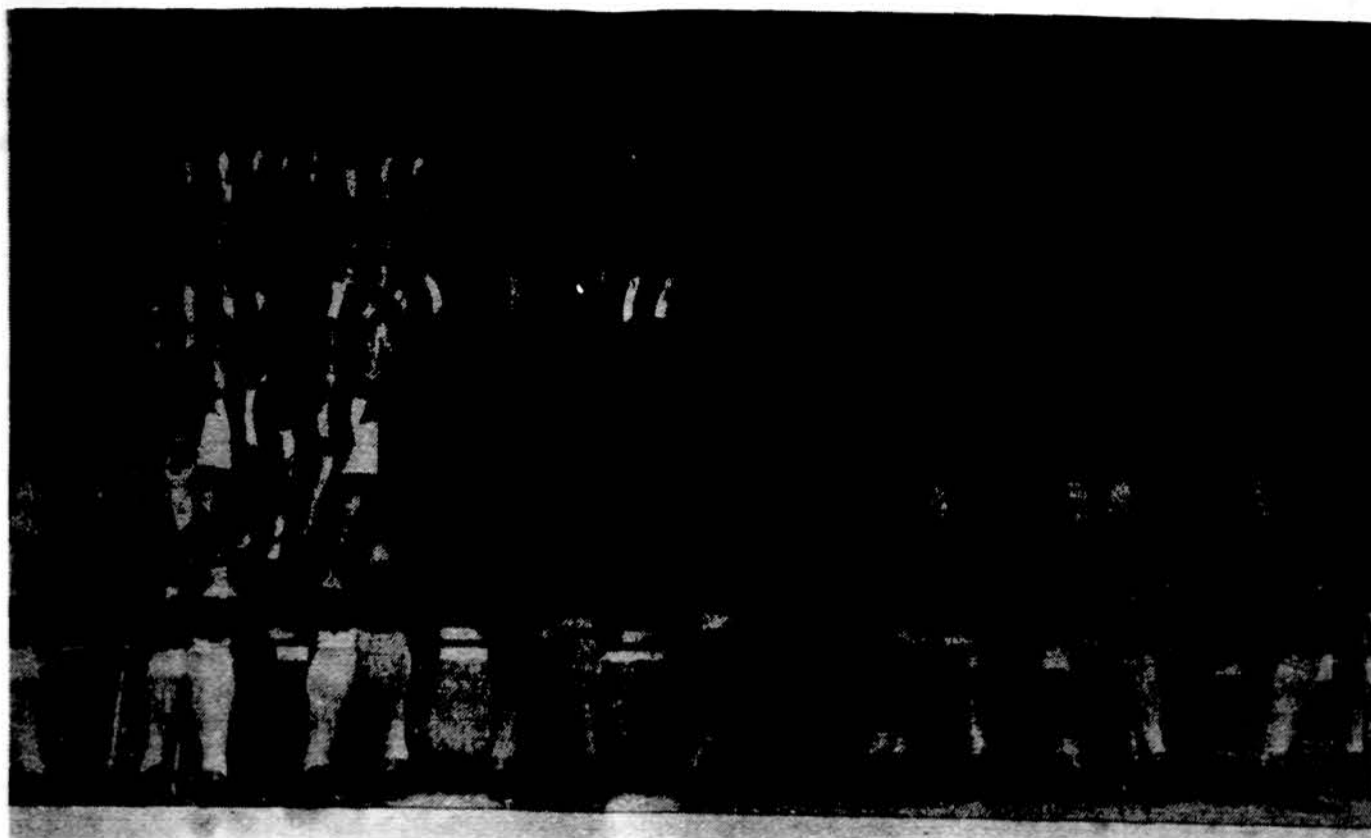
Buvo sužaista 13 rungtynių. Nugalėtoja tapo Čikagos „Lituanica“, nugalėdama Detroito „Kova“ 80:63. II v. - Detroito „Kovas“ ir III v. - New Yorko LAK.

Vyrų B klasėje varžėsi 10 komandų:

Toronto „Aušra“ Detroito „Kovas“ I Detroito „Kovas“ II Hamiltono „Kovas“ Čikagos „Lituanica“ New Yorko LAK Čikagos „Neris“ Londono „Taurus“ Toronto „Vytis“ Clevelando „Žaibas“.

Buvo sužaista 16 rungtynių. Finalinėse Detroito „Kovas“, nugalėjęs New Yorko LAK 68:65, tapo I vietos laimėtoju. II vietoje liko New Yorko LAK, III vietoje - Čikagos „Neris“.

Jaunių A klasėje rungtynė: Detroito „Kovas“ Hamiltono „Kovas“ Čikagos „Lituanica“ New Yorko LAK Sužaistos 6 rungtynės. Čikagos „Lituanica“ tapo šių pirmenybių čempionė laimėjusi prieš Hamiltono „Kova“ 50:34. Tad II vietoje liko Hamiltono „Kovas“, III - Detroito „Kovas“.

JAV futbolo rinktinė, dalyvaujanti liepos 17 d. Čikagoje prasidėsiančiose Pasaulio Futbolo taurės pirmenybių varžybose.

PASAULIO TAURĖS TURNYRAS JAU ČIA PAT

JAV Pasaulio Taurės futbolo rinktinė sudaro 22 žaidėjai. Patekti į tokio lygio rinktinę nors ir JAV-se, kur futbolas (soccer) nėra populiarus, garbės dalykas. Ir ne vien garbės, bet gražus ir pinigas. Rinktinės žaidėjai, šalia pagrindinių algų, gaus po 15,000 dolerių. Pagrin-

dinio sąstato - 12 žaidėjų gaus dar po 5,000 dol. Komandai sužaidus lygiomis, kiekvienas žaidėjas gaus po 2,500 dol., o rungtynes laimėjus - po 5,000 dol.

Komandai patekus į antrą ratą, kiekvienas žaidėjas gautų po 67,000 dolerių.

Pasaulio Taurės turnyras prasidės birželio 17 dieną, penktadienį, Čikagos Soldier Field. Pirmąsias rungtynes žais Pasaulio meistris Vokietija prieš

Bolivija.

JAV rinktinė pirmąsias rungtynes žais prieš Šveicariją šeštadienį, birželio 18 d., 10:30 v.r. Detroito. JAV grupėje varžysis Kolumbija, Rumunija ir minėta Šveicarija. Dvi komandos, savo grupėje surinkusios daugiausia taškų, kvalifikuosis antram ratui. Nors JAV grupė neatrodo pati stipriausia, bet komandai reikės daug laimės patekti į antrą ratą.

Visos rungtynės bus perduodamos per TV - ABC, Cable ESPN, ESPN.

J.J.

Futbolas Čikagoje

RUNGTYNĖS LEMONTE

Ieškojusi laimės kitur, bet jos neradusi, „Lituanica-Liths“ futbolo komanda sugrįžta į Lemontą, kur ši sekmadienį, birželio 12 dieną, žais svarbias pirmenybių rungtynes prieš vokiečių „Schwaben“. Rungtynių tškai abiem komandom vienodai reikalingi, nes abi, tartum susiglaudusios, laikosi iškritimo zonoje. „Lituanica“ ypač įklimpojoje praėjusi sekmadienį, žaisdama prieš tokioje pačioje padėtyje esančią italų „Maroons“ komandą, kuriai lengvabūdiškai pralaimėjo rezultatu 3:1. Turėjo pasitenkinti tik garbės ivarčiu, įkirstu Gyočo Kavaliausko.

Šio sekmadienio rungtynių pradžia 3 val. po pietu. Rezervas žais 1 val.

Paskutinės 1994 metų pirmenybių rungtynes mūsiškiai žais prieš pirmąją lenkų „Eagles“ ju aikštėje. Kada? Laikas dar nežinomas.

J.J.

Pirmenybių varžybas organizavo ir pravėdė Detroito „Kovas“, vadovaujamas Algio Rugieniaus. Rungtynės vyko net 4-se atskirose salėse. Žaidynės buvo gerai suorganizuotos ir puikiai prarvestos. Plačiau apie kitų sporto šakų pirmenybes - kitoje „Sporto apžvalgos“ laidoje.

IR

Čikagos „Lituanica“ jaunių ŠALFAS s-gos 44 metinėse pirmenybių žaidynėse, gegužės 27-29 d. vykusiose Detroito, laimėję pirmą vietą, nugalėję Hamiltono „Kova“ 50:34. Kairėje vadovas Rimas Dirvonis.

Nuotr. J. Urbono

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šėštadienio laida:	\$100.00	\$55.00	\$35.00
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą -			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Šį sezoną rudens metu žaidžiantį Valdą Ivanauską iš „Austria“ klubo norėjo nupirkti „Duisburg“, „Eintracht“ ir „Hamburg“ klubai. Daugiausia galėjo pasiūlyti „Hamburg“, kuris, sumokėjęs austrams milijoną dolerių, gavo futbolininką, kuris tuoj tapo Hamburgo sirgalių favoritu.

Valdo Ivanausko debiutas Vokietijos futbolo lygoje buvo nuostabus: pirmose dvejose rungtynėse jis įmušė tris įvarčius, jį pavadino „Ivanu“, o žiūrovų tribūnose šalia „Hamburg“ klubo vėliavėlių pasirodė lietuviškos trispalvės.

Vokietijos spauda sužinojo, kad Ivanausko prosenelė buvo vokiečių ir pasiūlė, kad jis turėtų stengtis gauti Vokietijos pilietybę. „Aš esu lietuvis“, jis atsakė į tokius pasiūlymus, „ir ketinu jau šių metų rudenį žaisti atrankiniame turnyre dėl Europos čempionato Lietuvos rinktinės sudėtyje“.

J.B.

„Tėviškės Žiburiai“

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIJBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 596-3166
Namų (708) 391-3772
DR. PETRAS ŽLIJBA
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3-6.
Šėštadieniai pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimul
(kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarja, ketvd. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gdytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159
DR. P. KISIELIUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel.708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60682
Tel. 312-434-3123
Pirmd. 2 v.p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12.
ketvd. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kuriant šviesią Lietuvos ateitį

Visi norime būti laimingi. Komunizmas pažadėjo visus padaryti laimingais. Pažadėjo panaikinti klasių nelygybę ir patenkinti visų esminius materialinius poreikius. Marksizmas pagrįstas ateizmu, todėl komunizmas nepripažino dvasinių poreikių.

Prieš 300 metų filosofai įvertino istoriją, kaip mūsų tarp gerio ir blogio. Šv. Augustinas teigė, kad žmonės pasiskirsto į dviejų miestų piliečius: viename mieste gyvena dievobaimingi, kitame – Dievo priešiniai. Marksizmo kūrėjai manė esą gudresni už visus, kurie anksčiau mastė. Jie teigė, kad suradė naują istorijos dėsnį, būtent – klasių kovą. Iš tikrųjų jie tik reagavo į buržuazinio gyvenimo išsivystymą ir naudojo žmogaus neigiamais jausmais į pyktį, kerštą ir pavydą.

Koki rojų marksistai pastatė šioje žemėje, daug kam teko pamatyti savo akimis. Lyg iš bibliotekos pasakų nusižengė, tarybiniai angelai, vienas po kito pradėjo kristi iš šito proletariato rojaus. Pirmasis krito melo angelas, kai sprogo Černobilis. Valdžia melavo, kad atominės jėgainės saugios. Valdžia melavo, kai Černobilis sprogo ir nesirūpino apsaugoti žmonių nuo nuodingų branduolinių spindulių. Žmonės aiškiai suprato, kad šioje sistemoje jų fizinė būklė buvo mirtiname pavojuje.

Smurto angelas buvo nugalėtas prie Vilniaus Televizijos bokšto ir Maskvos Baltųjų rūmų, kai beginkliai piliečiai nugalėjo ginkluotus kareivius.

Vagystės angelas nukentėjo, kai Lietuvos spekuliacinės bendrovės subankrutavo ir pavogto importo ir eksporto verslas per Lietuvą labai sumažėjo. Tinginystės dvasia bus taip pat išmesta iš Lietuvos, nes žmonės pamatys, kad jau nebepragyvens vogdami iš tarybinės ekonominės sistemos griuvėsiu, o turės rimtai susitelkti savarankiskam gyvenimui. Tai nebus lengva, nes pastebės, kad visą kapitalą ir darbo vietas yra pasisavinę tie buvę komunistai, kurie teigė, kad jie kuria vi-

suomenę be klasių skirtumo.

Dar daug piktų dvasių pasiliko Lietuvoje: pyktis, kerštą, godumas, pavydas, savanaudiškumas ir nemoksliskumas, tačiau šios piktos dvasios panašios į tas, kurios randamos visame pasaulyje, jos neturi tų milžiniškų dimensijų, kaip anie „tarybiniai velniai“.

Tikimės, kad su šventųjų – Jurgio, Mykolo ir Kazimiero pagalba ir šios blogybės bus nugalėtos Lietuvoje. Esame liudytojai kaip Dievo dvasia veikia per tautos ir istoriją.

Pažvelkime į Lietuvos ankstyvesnę istoriją. Tada Lietuvos kaimynai vokiečiai, lenkai, rusai neteislingai engė Lietuvą. Vokiečių kryžiuočių riteriai, prisidengę kryžiumi, iš Marienburg (Marijos miesto) tvirtovės bandė grobti Lietuvos žemes. Praėjo keletas šimtmečių ir Dievas juos nubaudė, atimdama iš vokiečių tai, kas Jėzui brangiausia. Vokiečiai evangelikai nebeturi nei Marijos, Dievo Motinos, nei Sakramentų, kurie teikia dvasinius turtus.

Lenkijos didikai ir kunigai nusizengė savo puikybe, bandė plėsti savo politinę įtaką, besinaudojant Katalikų Bažnyčios tikėjimu. Praėjo keletas šimtmečių, lenkai nustojo ir savo valstybės, ir savo įtakos pasaulyje. Lenkų vardas tapo juoko ir paniekimo objektu Vakarų pasaulyje.

Švedai norėjo įrodyti savo pranašumą kar žygiams per Lietuvą. Dabar švedų vyrų moteriškumas išgarsėjęs per visą pasaulį. Praeitose žiemos olimpiados metu pranešėjai viešai spėjo, ar Švedija, ar Fijai sala laimės daugiau medalių? Rusai nusikalto savo imperialistine brutalumu, jėgos garbinimu. Dabar rusai šauda vieni kitus Maskvos gatvėse. Jų baismė, atrodo, tik prasideda.

Kuriant lietuvišką nepriklausomą valstybę, būtina apsprausyti lietuvių tautos pagrindinę ypatį ir imtis priemonių, kad ir Lietuva nebūtų baudžiama, praėjus dviems šimtmečiams. Reikia pasirinkti teisingą kelią. Tada būsime laimingi.

Linas Sidrys

Lietuvos Saulių sąjungos vadovas Rimvydas Mintautas (iš kairės), Lietuvos gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza ir sąjungos vado pavaduotojas Stasys Ignatavičius, susitikę Čikagoje Lietuvos Saulių sąjungos vadovybei apsilankius balandžio mėn. viduryje. Nuotr. Klemeno Stravinsko

KATASTROFIŠKA PADĖTIS RUSIJOS KALĖJIMUOSE

IGNAS MEDZIUKAS

Kalinių sukilimai

Rusijoje šiuo metu didžiausia problema – infliacija. Kita didelė problema – perpildyti kalėjimai. Kovo 25 d. Ekaterinburge, Uralo srityje, 5,000 kalinių paskelbė bado streiką, protestuodami prieš nepakeliamas sąlygas. Maždaug tuo pat metu kalinių neramumai pasireiškė ir Mordavijos darbo lageriuose. Vieno teisininko pranešimu, kuris tuo metu tenai buvo nuvykęs, kalėjimo prižiūrėtojai turėjo užsiundyti kalinius šunimis, kad įvestų tvarką.

„Komsomolskaja Pravda“ (1994.4.20) rašo, kad Kazachstane badaujantys kaliniai suvalgė vieno mirusio kalinio kūno dalį. Straipsnio autorius įspėja, kad taip gali atsitikti ir Rusijoje.

Rusijos vidaus reikalų ministerijos paskelbtais duomenimis, kalinių skaičius nuo 1992 m. lapkričio iki 1994 m. vasario mėn. nuo 440,000 pakilo iki 815,000. Parlamento nariai labai susirūpino tokiu staigiu nusikaltimų padidėjimu. Vidaus reikalų ministras pranešė, kad 1993 m. buvo areštuota 600,000 įtariamųjų padarius nusikaltimų daugiau, kaip ankstyvesniais metais. Ypač tingai yra užpildyti tarmųjų nusikaltėlių sulaikymo kalėjimai. Ketvirtis milijono kaltinamųjų laikomi kalėjimo patalpose, skirtose tik 160,000 žmonių. Vidaus reikalų ministerijos pranešime rašoma, kad 50,000 kalinių neturi net lovų ir, kad kiekvienam tokiam kaliniui tenka mažiau kaip vienas kubinis metras erdvės, 4,2% kalinių serga tuberkulioze.

Kalėjimuose – parazitai, ligos

Kaip tvirtina Teismų reformų centras Maskvoje, kalėjimai, kur laikomi iki teismo suimti kaliniai, yra skolingi 2 milijonus rublių įmonėms, kurios teikia duona, cukrų ir mėsą. Jau keletas savičių kalėjimams neturi pinigų išmokėti prižiūrėtojams atlyginimų. Kalėjimų pastatai, statyti 18 amžiuje, niekad neadažomi, nutrušę, perpildyti, nesilaikoma jokių higienos sąlygų.

Mokslininkas V. Mirzjanovas, kuriam teko pabūti kalėjime „Matroskaja tišina“ („Jūreiviška tyla“) Maskvoje 27 dienas, pasakoja, kad jis ir kiti 105 kaliniai buvo sugrūsti celėje, kur normaliai turėjo būti

laikoma 23 asmenys. Jis turėjęs visą laiką stovėti, nes nebuvo vietos net atsistėti. Naktį jie galėdavo pamiegoti pasikeisdami po 2-3 val. Oras buvo toks sunkus, kad nebuvo galima uždegti degtuko. Kaliniai alpo kaip musės, nes nebuvo pakankamai deguonies. Visi buvo apsikrėtę niežais, kankino blakės, utėlės, bėgiojo žiurkės.

Daugelio suimtųjų tardymas trukdavo trejus metus ir ilgiau. Kai kurie, norėdami, jog tardymas būtų greičiau baigtas, buvo linkę prisipažinti kalti, kad tik greičiau išsiųstų į kitą kalėjimą, kur turėtų lovą ir galetų pailsėti.

Vladimiras Kopelovas buvo areštuotas 1989 m., kaltinant jį grobu „socialistinė nuosavybė“. Jis buvo laikomas Maskvos Butyrkų kalėjime penkerius metus, nors praėjus tam laikui Baudžiamajam kodekse „socialinės nuosavybės“ jau nėra.

Viktoras Proninas kalėjime laikomas „tik“ 18 mėnesių, kaltinamas valstybės turto išveikimu. Jo advokatui ligi šiol nebuvo leista peržiūrėti byloje surinktų įrodymų. Kai advokatas stengėsi, kad Proninas dėl ligos būtų iki teismo paleistas iš kalėjimo, tardytojas pareiškė: „Kodėl jūs norite, kad jis būtų paleistas? Jūs ilgiau jis bus laikomas kalėjime, jūs daugiau uždirbsite.“

Policijos valdininkų smurtas

Nikolajus Aleksiejėvas buvo nuteistas šešeriems metams už iš anksto apgalvotą nužudymą. Jis rašo: „Aš esu nekaltas, bet prisipažinau, nes jie mane būtų užmušę. Tą dieną, kai mane areštavo, aš buvau mušamas, spardomas ir kitaip kankinamas penkių policijos valdininkų. Kartais jie visi mane mušdavo kartu, kartais iš eilės pasikeisdami. Kai pamatė, kad aš jau negaliu paeiti, juokėsi, sakydami: „Turbūt apsigarai sloga savo celėje“. Tada tardytojas pasakė, jei aš prisipažinsiu, tai jie nustos mane mušti. Kitą dieną aš buvau nuvestas į jo kabinetą, kur man davė dešros, arbatos, cigarečių, kai jis užrašė mano prisipažinimą. Prokuroras, kuris tuo metu irgi čia buvo, pasakė, kad aš gaušiu mažiausią bausmę.“

Valerijus Abramkinas, buvęs politinis kalinis, dabar Helsinkio susitarimų grupės narys Maskvoje, tvirtina: „Kas dabar vyksta kalėjimuose ir lageriuose, visai nekontroliuojama. Tei-

singumo metodai, vartojami vedant tardymą, yra žiauresni negu koks nors nusikaltimas, nes kvotų valdininkai gali su įtariamuoju elgtis kaip jiems patinka.

Skaiciuojama, kad šiuo metu yra kalėjimuose apie 10,000 „ekonominių nusikaltėlių“, pradant pardavusiais porą sportinių batų, baigiant atliekamų mašinų dalių iš darbovietės pasisavinimu, siekiant jas parduoti. Tačiau įstatymai nieko nesako apie organizuotus nusikaltimus (mafiją), todėl policija pastatoma į keblią padėtį.

Labiausiai likusi sena, nepaiteisinama kvotų sistema. Laikraštis „Komersant“ (1994.3.23) praneša, kad Maskvos policijos vadovas išleido potvarkį, kuriame nurodo, kiek turi būti apkaltinta žmonių už tam tikrus nusikaltimus. Pavyzdžiui, už bendrą įstatymų pažeidimą numatoma 46,000 atvejų iki metų galo. Tai būtų 23% daugiau negu praėjusiais metais. Narkotikų vartotojų nuo 1,900 turėtų padaugėti iki 7,200. Kiekvienas policijos valdininkas turėtų baigti 19 kvotų per mėnesį, skiriant 9 val. kiekvienai kvotai. Kaip tame pat laikraštyje rašoma, toks potvarkis vers policijos valdininkus imtis nesudėtingų nusikaltimų aiškino ir nekreipti dėmesio į rimtų nusikaltimų išaiškinimą. Policijos vadovas pašadinė mokėti specialius priedus tiems policijos valdininkams, kurie viršys nustatytą kvotų skaičių.

PAGERBĖ LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

Bar-Ilan universitetas, kuris yra Ramatgane, Izraelyje ir kuris buvo įkurtas 1953 m. Dabar turi 1,100 mokojoje personalo narių ir 15,000 studentų. Š. m. balandžio mėnesį universitetas išrinko vėžio ligų gydytoją Vainutį Vaitkevičių metiniu medicinos mokslininku. Dr. Vainutis Vaitkevičius, kuris yra Michigan Cancer Foundation prezidentas ir Wayne valstybinio universiteto Detroite medicinos profesorius, praleido tris pirmas balandžio savaites Izraelyje, skaitė paskaitas ir apžiūrėjo ligonius. Jis gimė Kaune 1927 m., baigė medicinos studijas Goethe universitete Frankfurt am Main, o nuo 1961 metų yra vidaus ir vėžio ligų specialistas, plačiai pagarsėjęs vėžio ligų gydyme.

Saulius Šimoliūnas

MEDIKO IR MOKSLININKO PRIPAŽINIMAS

Klaipėdos miesto ligoninės vyriausiasis gydytojas, habilituotas medicinos mokslų daktaras Vincas Janušonis išrinktas New Yorko Mokslų akademijos

Danutė Bindokienė

Kai Laisvės statula atsuka nugarą

Birželio mėnuo mums pažymetas sukaktimis. Gyvename praeitimi, nusigręžę į daugybę skaudžių įvykių, prieš keletą dešimtmečių ištikusią mūsų tautą, jos gyventojus ir, jeigu nemus pačius, tai bent mums brangius asmenis. Pirmoji bolševikų okupacija, areštai, tremimai, Antrojo pasaulinio karo pradžia, sukilimas, Laikinosios vyriausybės nesėkmės, vokiškųjų nacių okupacija – viskas sukimšta į žalią birželio „maišą“ tarytum mūsų istorijos manta, kurią nešiojames su savimi, kur benukeliautume. Kartas nuo karto iškeliami tuos bausiuosius, skaudžiuosius įvykius viešumon, paminime, paličiame skaudančia širdimi, ir vėl padedame į šalį, kad galėtume tęsti normalios kasdienybės eigą.

Po II pasaulinio karo keletą metų išlaukusius Vokietijos pabėgėlių stovyklose, birželio mėnuo reiškė ilgą kelionę į dar tolimesnius nuo tėvynės, dar svietimesnius kraštus. Taigi birželį galime laikyti ir masinės emigracijos iš Europos mėnesiu. Iš tikrųjų tai jau džiugesnė išašadinimo. Policijos vadovas pašadinė mokėti specialius priedus tiems policijos valdininkams, kurie viršys nustatytą kvotų skaičių.

Po II pasaulinio karo keletą metų išlaukusius Vokietijos pabėgėlių stovyklose, birželio mėnuo reiškė ilgą kelionę į dar tolimesnius nuo tėvynės, dar svietimesnius kraštus. Taigi birželį galime laikyti ir masinės emigracijos iš Europos mėnesiu. Iš tikrųjų tai jau džiugesnė išašadinimo. Policijos vadovas pašadinė mokėti specialius priedus tiems policijos valdininkams, kurie viršys nustatytą kvotų skaičių.

Amerikos trauką daugiau kaip porą šimtų metų jautė skriaudžiamieji, spaudžiamieji, vargantieji visų tautų žmonės. Atvykti į Ameriką, tą laisvės ir galimybių šalį, visais laikais buvo daugelio svajonė. Ir lietuviai veržėsi per Atlantą ne vien laisvės, bet ir laimės ieškoti. Vieni čia pasiliko, neparasdami savo tautinės tapatybės, kiti ištrojo „bendrame tautybių katilė“, o dar kiti grįžo į Lietuvą, kai ji tapo laisva. Atrodė, kad vietos bei tų švie-

tikruoju nariu. Apie tai byloja neseniai iš šios mokslo įstaigos gautas oficialus pranešimas. Jame teigiama, kad toks titulus šiam uostamiesčio medikui suteiktas iki 1996 metų kovo mėnesio; jis kviečiamas dalyvauti prestižinės Jungtinių Amerikos Valstijų akademijos sesijos, jam siunčiami naujais moksliniai žurnalai, kita literatūra.

sių galimybių Amerikoje visuomet visiems pakaks, vartai į šį kraštą bus vis plačiai atverti, o Laisvės statula nuolat draugiškai ranka pamos atvykstantiems. Pastaraisiais metais girdime visai ką kitą: Vietnamo pabėgėliai nepriimami; kiniečiai imnaujami ir po to gražinami namo; kubiečiai, Haiti gyventojai, rizikavę nesaugiosios priemonėmis slapčia atplaukti į Ameriką, siunčiami atgal, nors savame krašte jų laukia skaudūs persekiojimai.

Sunku įsivaizduoti, kad Amerika užmerkia akis, nenordama matyti verkiančių; užsikemša ausis, kad negirdėtų prašančių; atsuka nugarą nelaimingiesiems. Amerikiečiai, užuot protestavę prieš tokią savo valdžios politiką politiniu ir kitokių pabėgėlių atžvilgiu, vis garsiau reikią savo pritarimą – juo mažiau svetimšalių, tuo daugiau darbų, dolerių, visokių gėrybių! Jau girdėti ir lietuviškų balsų, isijungiančių į tą chorą. Žinoma, per kelis dešimtmečius (ypač pamiršti anuometinį džiaugsmą, kai buvo pranešta, kad pabėgėlio dalia baigiasi, kad duotas leidimas emigruoti į Ameriką.

Kazin koks būtų buvęs tūkstantčių mūsų tautiečių, susigrūdusių Vokietijoje po II pasaulinio karo pabaigos, likimas, jeigu amerikiečių visuomenė ir politikai būtų anuomet nenorėję įsileisti tokio didelio skaičiaus emigrantų iš Europos. Kur būtų reikėję pasidėti? Juk į Lietuvą niekas grįžti negalėjo, o pabėgėlių stovyklose tolimesnis gyvenimas buvo neįmanomas, be to, buvo pribrėndęs laikas jas likviduoti.

Tiesa, tuoj pokario metais šiame krašte reikėjo stiprių darbų rankų, naujų žmonių, tačiau visuomet galima rasti vietas ir dabar, jeigu yra gerų norų, parodoma geros valios. Ypač tie, atvykę į šį kraštą iš kitur (taigi ir lietuvių), turėtų suprasti kitų, norinčių Amerikoje atrasti savo dalį, troškimą.

Trylikti metai Vincas Janušonis vadovauja didžiausiam miesto ligoninei, intensyviai diegiant naujausius gydymo metodus. Medicinos mokslų daktaro disertaciją jis praėjusiais metais apgynė Maskvoje, Rusijos centriname gydytojų tobulinimosi institute. Jos tema – „Teritorinis profilaktinis medicininės pagalbos modelis“.

LIETUVOS KARININKO KANČIOS KELIAS

Iš dim. plk. lt. Stasio Balčiūno atsiminimų

10

Esu minėjęs mūsų barake dirbusį tvarkdaru sanitarijos puskarininkį Nekrošų. Per jį iš mūsų sekcijos pakliuvo paminėti keturi karininkai. Tai jo darbas. Bet 1942 metais šis Judas nebesugeba rasti „Kontrol“. Tad ji taip pat išgrūda į viešus darbus, kartu su kitais. Pakliuvo į mūsų brigadą, kurioje buvo penkis grandys, bet nė viena jų šio Judo nepriima prie kelių priežiūros darbų. Pamenu, Nekrošius vienas stovi ant pusnies su kastuvu. Nuo mūsų atstumas gal penkiasdešimt metrų. Kapstosi sau Nekrošius. Neilgai trukus gavo plaučių uždegimą. 1942 metų gale išmetamas nuogas ant sniego ir išvežamas į nežinomą bendrą duobę prie „Šmitiko“ kalno...

O mes, likę gyvieji, galvojome – būtų žiaurus pasi-tyčiojimas iš taurių bičiulių, brangių mūsų karininkų šviesios atminties, jei išgamos kaulai prislėgtų mūsų draugų kūnus bendroje duobėje.

Saugumiečiai išsiskuldavo nuo tarnybos armijoje. 1942 metais Norilsko buvo renkami visi tinkami karo veiksmams vyrai. Beje, ne saugumiečiai. Mat šie

sufabrikavo naują bylą, šį kartą daugiausia iš latvių kalinių tarpo. Ištisi junginiai sveikų, jaunų, tvirtų vyrų buvo palikti čia, lagerių priežiūrai, tvarkai. Saugumiečiai tada Stalino dėka buvo visagaliai. Visur. Tik vėliau, jau po visagalio Stalino mirties, jo veiksmų, darbų pasmerkimo ir norilskiečių saugumiečiams pradėjo svilti padai, prasidėjo jų masiškas atleidimas iš tarnybos. Bet kiek jie atėmė gyvybių, žmonių šviesos, gėrio, tiesos, laisvės ir laimės!

Lietuviais turim būt

Trys kapitonas išėjom į laisvę. Išėjom pasirašę, kad apie tai, ką matėm, girdėjom, žinom nepasakosim. Argi tai nerodo, kad baudėjai jautė, jog jų darbeliai, jų sumanymai, veiksmams kalinių atžvilgiu yra neteisėti, jog nesivadovauta įstatymais nei teismais. Buvo tokia Višinskio tezė, kad, girdi, liaudies priešams bausti, juos sulaikyti, sunaikinti nebūtinai teisimas, nebūtinai įrodymas. Ir todėl darė juodus darbelius.

Kadangi bausmė atlikau ypatinę režimo lageryje, todėl, baigęs 10 metų terminą, buvau nutremtas į Taimyro sritį. Turėjau kas mėnesį registruotis saugumo organuose.

Mirus Stalinui, aš ir kiti panašaus likimo broliai pradėjome rūpintis reabilitacija.

Kartą, nuvykęs registruotis, koridoriuje radau didžiulę eilę žmonių. Laukiau.

O kai užėjau, už stalo radau sėdintį saugumo kapitona.

Su pašaipą ir su savigarpa tariau:

– Sveikas, kapitone! Tai registruojat? – padaviau savo pažymėjimą.

Saugumietis jį paėmė nepatikliai, bet pastebėjęs, kad ir aš buvęs kapitonas, kažkaip nusiramino. Pažymėjo žurnale, po to maloniai ištiesė mano pažymėjimą.

Aš tariau:

– Noriu informacijos.

Jis mandagiai paprašė prisėsti ir užklause:

– Kokiu klausimu?

Aš atsakiau:

– Noriu sužinoti, už ką aš buvau nubaustas? Koks straipsnis buvo taikytas man?

Jis pašoko nuo savo kėdės kaip igeltas, trenkė delnu į stalą, suriko:

– Ką?! Nežinai, už ką sėdėjai?

Atsakiau:

– Taip. Nežinau. Rašė – 58 straipsnis. Po to rašė

– PRD, vėliau ABPRD. O kaip galutinai, tai ir nežinau.

Jis bandė kelti balsą, šaukti, išsisukinėti nuo klausimo. Tada aš jam gana grubiai atrėžiau:

– Jūs nešūkaikit. Aš norėjau informacijos dėl mano bylos. Jeigu nežinot, tiek to, kitur sužinosiu.

Tada kapitonas tarė:

– Kam tau visa tai reikalinga?

Aš jam paaiškinau:

– Noriu rašyti pareiškimą Vorosilovui dėl reabili-

tacijos. Tuomet kapitonas išporino:

– Pareiškime rašyk: „Po delu NKVD“... Daugiau nieko nereikia rašyti.

Aš jam tepasakiau:

– Ačiū. Aš to tik ir norėjau.

Kai išėjau į koridorių, eilutė nebuvo mažesnė, žmonės ir mane žiūrėjo nustebę. Supratau, jie galvojo, kaip aš išdrįsiau tokiu tonu kalbėti, būliai šnekučiuotis su šiuo stipriu pareigūnu. Jeigu taip būčiau kalbėjęs prie gyvo tautų vado Stalino, saugumietis tikriausiai būtų mane nušovęs. Bet jau laikai keitėsi. Žmonės darėsi atviresni.

Greit prabėgo vasara, ruduo, žiema. Gaunu siuntinių. Atsiunčiami seni mano kostiumai iš Lietuvos. Mano apranga išskiria mane iš kitių senų Norilsko „ponų“: kostiumas ruožuotas, geri batai, paltas su diržu, skrybėlė. Matyt, Paryžiaus dabita mane laikė norilkiečiais driskiai. O aš pats? Ką galvoju aš, nusikratęs to žeminančio numerio I-249...

Iškętęs pragarą kančias, aš galvoju apie Lietuvą, Tėvynę mūsų... Apie Lietuvą, kur lietuviais esame mes gimę, kur lietuviais turime ir būt! Dabar ir visados...

Šiandien mes kuriame laisvą, nepriklausomą Lietuvą, kokia ji bus – priklausys nuo mūsų patių. Mokykimės iš mūsų Nepriklausomos Lietuvos veikėjų, kurie kovoją už ją – žinojo, kada, kokiu ginklu veikti: kada šauti, kada žodžiu ir raštu kovoti ir kada nutylėti!

(Pabaiga)

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAND RAPIDS, MI APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Gegužės 1 d. Šv. Petro ir Povilo parapijos mokykloje įvykusių JAV Lietuvių bendruomenės Grand Rapids apylinkės metinį susirinkimą atidarė pirmininkė Gražina Kamantienė, pagerbdama mirusius apylinkės narius. Jų prisiminimui Adolfas Skrebutėnas uždegė žvakę. Susirinkimui pirmininkavo Vytautas Kamantas, sekretoriavo Vytautas Jonaitis.

Pirmininkės pranešime buvo suminėti visi šios mažos, bet labai aktyvios apylinkės narių, komitetų ir valdybos praėjusių metų darbai pagal mėnesius. Kadangi pernykščiai darbai jau buvo skelbti spaudoje, pamini-me tik 1994-tųjų veiklą.

Š.m. vasario 20 d. valdyba suruošė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo švenčių – Vasario 16 ir Kovo 11 – minėjimą, kuris labai gerai pavyko, dalyvavo daug žmonių, buvo gera ir įvairi kultūrinė programa, ją atliko solistė Virginija Bruozytė-Mulioienė iš Clevelando ir Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės vadovaujama „Spindulio“ tautinių šokių grupė iš Lemon-to. Aukų surinkta 2,075 dol.

Apylinkės valdyba per visus metus rūpinosi, kad kas keli mėnesiai į Grand Rapids atvažiuotų ir siuntinius į Lietuvą paimtų Atlanta Import and Export kompanijos sunkvežimis. Vieną kartą buvo atvažiuavęs ir Baltia Express sunkvežimis. Daug kas siuntė siuntinius savo giminėms, o taip pat buvo pasiųsti siuntiniai kelis kartus per Kaledas ir Velykas Utenos našlaičiams, mokyklos vaikams ir seneliams, nes mūsų apylinkės susiporavo su Utena, vyksta susirašėjimas, siunčiama parama. Labai daug dovanų ir laiškų Utenos katalikiškos mokyklos mokiniams pasiuntė Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos mokiniai su jų vedėja Nancy Kryger, kuri praėjusią vasarą buvo ir dirbo Utenoje.

Grand Rapids miesto muziejaus statyba jau artėja prie baigos ir su jo vadovybe apylinkės pirmininkė kalbėjo ir tarėsi kelis kartus apie lietuvių skyrių.

JAV LB Tarybos Grand Rapids apylinkės rinkimų komisiją sudarė pirmininkas Petras Treška, Jonas Treška ir Juozas Ugianskis. Jie labai gerai ruošėsi rinkimams, išsiuntė visiems iš anksto pranešimus, visokiais būdais skatino žmones balsuoti.

Išdininkas Juozas Lukas pranešė, kad per metus apylinkės išdas turėjo 6,921.30 dol. pajamų, 6,067.90 dol. išlaidų ir išde liko 1,569.1 dol. Kontrolės komisijos pirmininkas Kęstutis Stepšys konstatavo, kad išdininkas Juozas Lukas labai tvarkingai ir gerai veda izdo knygas. Apylinkė aukomis ir solidarumo įnašais parėmė JAV LB Michigano apygardą, JAV LB krašto valdybą, PLB valdybą, JAV LB Washingtono įstaigą, Lietuvių fondą, Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, JAV LB Svetimo tarybą, Vasario 16 gimnaziją, Healing the Children/Michigan organizaciją, Pasaulio lietuvių žurnalą, Draugo fondą, Šv. Petro ir Povilo parapiją, Lietuvos našlaičius ir senelius, ir kitus lietuviškus vienetus.

Apylinkės metiniame susirinkime kasmet renkami apylinkės komitetai specialieji reikalams. Jie taip pat pateikė savo pranešimus. Visi valdybos ir komitetų pranešimai buvo priimti ir visiems dirbusiems padėkota.

BALFo komitetas rinko aukas BALFui spalio mėnesį ir jas pasiuntė tiesiog į BALFo centrą. Praėjusiais metais buvo surinkta 508 dol., vadovavo Stasys Astras. Lietuviškų Mišių komitetas rūpinosi lietuviškais Mišiomis, choru ir panašiais reikalais, vadovavo Anelė Lukoševičiūtė. Lietuvių fondo komitetas telkė pinigų Lietuvių fondui ir apylinkės sekretorius Vytautas Kamantas, kuris taip pat yra ir Lietuvių fondo tarybos narys, atstovavo apylinkėi LF suvažiavime Čikagoje. Daugelis Grand Rapids lietuvių yra stambiomis aukomis parėmę Lietuvių fondą. Radijo būrelį tvarkė dr. Benius Kušlikis, savaitines radijo programas trečiadienio vakarais pravedė apylinkės valdybos nariai Juozas Lukas, Jonas Treška, Petras Treška, Gražina Kamantienė, Vytautas Kamantas. Būrelis turėjo pajamų 429.51 dol., išlaidų 374.95 dol. Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelį tvarkė Juozas Lukas, šiais metais gimnazijai pasiūsta 233 dol. Visų komitetų pirmininkai ir nariai vėl buvo perkirinti vieniemis metams, tik BALFo pirmininkui labai prašant, jį pakeitė Sofija Lastienė.

Į apylinkės valdybą dvejų metų kadencijai buvo perrinkti Vytautas Jonaitis, Juozas Lukas ir Jonas Treška, Jr. Dar metams valdyboje pasiliko Gražina Kamantienė, Vytautas Kamantas ir Petras Treška. Į kontrolės komisiją išrinkti Nijolė Baniukaitienė, Kęstutis Stepšys ir Juozas Ugianskis.

Einamuose reikaluose buvo kalbėta ir diskutuota apie paramą lietuviškai spaudai, Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventę Lietuvoje, ryšius su Utena, Lietuvos vaikų gydymą, paramą Lietuvos našlaičiams ir seneliams, paramą parapijai, Grand Rapids miesto festivalį, Lietuvių skyrių Grand Rapids miesto muziejuje. Birželio trėmimų minėjimus, apylinkės renginius, „Pasaulio lietuvių“ ir „Bridges“, JAV LB krašto valdybos ir Michigano apygardos veiklą, bei kitus rūpinus klausimus.

Darbinas susirinkimas truko dvi valandas, daugelis pranešimų buvo pateikti raštu, diskusijų dalyviai trumpai ir dalykiškai kalbėjo. K.

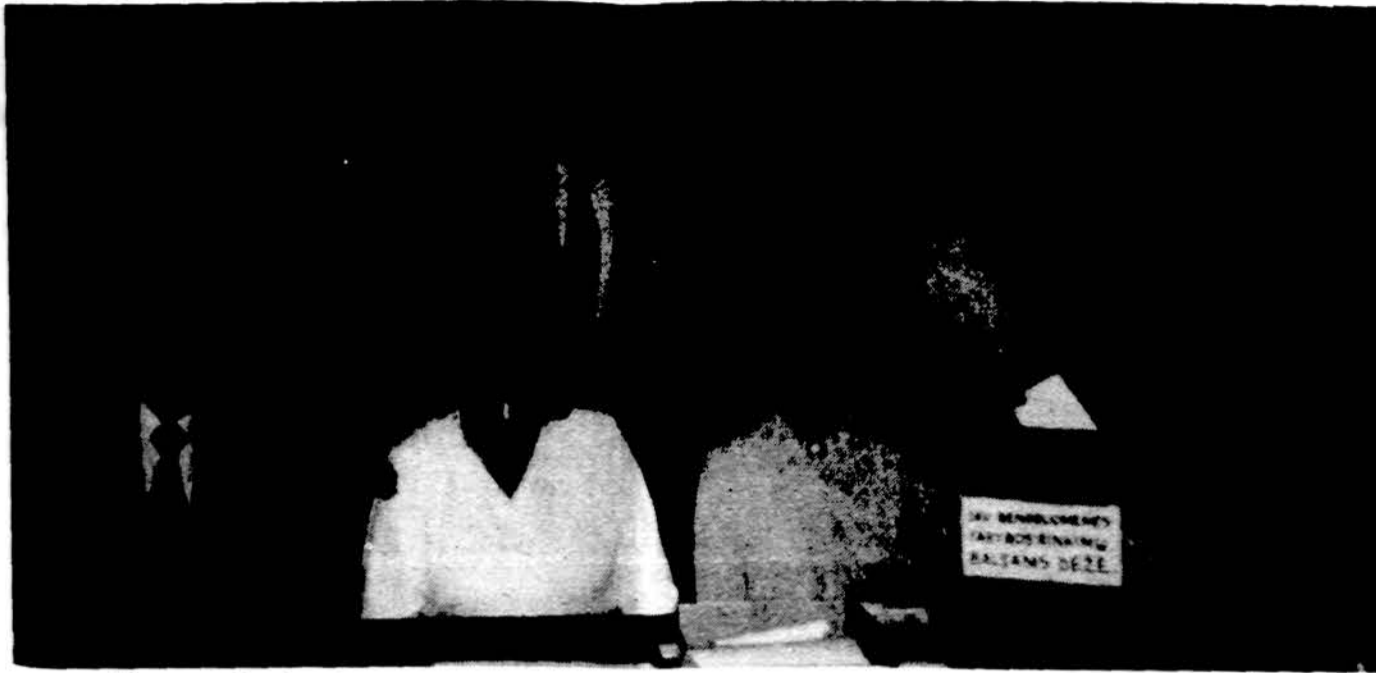
DAYTONA BEACH, FL

RINKIMAI Į LB TARYBĄ

Rinkimai į LAV LB XIV-tąją Tarybą baigėsi gegužės 8 d. Daytona Beach LB rinkimų komisiją sudarė: pirmininkas Jurgis Janušaitis, nariai: Rita Bagdonienė, Kazys Barūnas ir Edvardas Senkus. Rinkimai vyko nuo balandžio 30 d. iki gegužės 8 d. Gegužės 9 d., pasibaigus balsavimams, komisija suskaičiavo balsus ir rado: paštu balsavo 16 ir asmeniškai balsavimo dieną gegužės 8 d. 67 asmenys. Bendrai, Daytona Beach balsavo 83 asmenys. Dėl įvairių priežasčių nebalsavo arti apie 30 balsavimo teisę turėjusių asmenų. Palyginant, rinkimais domėjosi didelis nuošimtis žmonių. Šiame telkinyje kandidatavusios dr. Sigita Ramanauskienė ir Vanda Bagdonienė surinko daugiausia balsų. Komisija savo darbą baigė ir duomenis pasiuntė Floridos rinkimų apygardos komisijai. Ačiū visiems, dalyvavusiems balsavimuose.

GRAŽIAI PAGERBĖME MOTINAS

Arti šimtas asmenų gegužės 8 d. suvažiavo į Daytona Beach

Daytona Beach, FL, apylinkėje balsavimams į LB XIV tarybą vykstant. Iš k. – LB išd. Pranas Domijonaitis, pirm. dr. Birutė Preikštienė ir rinkimų komisijos narė Rita Bagdonienė. Stovi – rinkimų kjos sekr. adv. Edvardas Senkus ir pirm. Jurgis Janušaitis.

Lietuvių klubo ruošiamą Motinos dienos minėjimą.

Prince of Peace katalikų parapijos bažnyčioje, Ormond Beach, lietuviams patarnaujantis sielovados reikaluose kun. Ričardas Grasso už lietuves motinas aukojo šv. Mišias. Pamoksle pasveikino motinas, pasidžiaugė lietuves motinos dvasios kilnumu, meile savo vaikams, tėvynei. Pakvietė visas motinas ir moteris prisistoti ir, sukalbėjęs palaiminimo malda, visas palaimino. Šv. Mišių skaitymus atliko Juozė Daugėlienė. Aukas nešė LB apylinkės valdybos pirmininkė dr. Birutė Preikštienė ir v-bos narė Rita Bagdonienė.

Choras „Sietynas“, vadovaujamas muziko Antano Skridulio, praturtino dvasinę atgaivą giesmėmis.

Po pamaldų salėje vyko Motinos dienos minėjimas. Klubo v-bos pirm. Jonas Daugėla pasveikino Motinas, palinkėjo visoms sveikatos ir Aukštesiosios palaimos. Trumpai prisiminė Motinos dienos prasmę. Jautriai aptarė lietuves motinos pasiaukojimą auginant šeimą, jaunąsias kartas ir jų meilę visų motinai – Tėvynei Lietuvai, kuri prie savo širdies glaudė ir glaudžia visame pasaulyje išblaškytus savo vaikus.

Meninę programą atliko choras „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Tarpuose Petro Vaičiūno Motinos dienos parinktos eilėraščių deklamavo J. Daugėlienė ir A. Dautartienė.

Po srios dalies moterys drauge su vyrais padainavo keturias dainas. Petro Vaičiūno eilėraščių deklamavo J. Daugėlienė. Atidžiai klausėmės ir gerėjome gražiai skambančiomis dainomis, primenančiomis mūsų mylimas mamutes, tėvynės grožį ir

ilgesį, o taip pat ir dieni tinkančiais, deklamuotais eilėraščiais.

Po koncerto klubo pirm. Jonas Daugėla padėjo „Sietynui“, jo vadovui, kun. R. Grasso, klubo valdybos nariams, ypač narėms, už paruoštą vakarą, kuriomis klubas vaišino visas motinas, moteris. Padėjo jo talkininkams – Joanai Grybauskienei ir Valytei Šileikienei už talką ruošiant vakarą, ir visiems prisidėjusiems prie minėjimo ruošimo. Pasveikino ir Stasius – Daržinskį, ilgametį klubo valdybos buv. narį ir Šaraušką, švenčiančius vardadienius, o taip pat ir Danutes: Šilbajorienę, Kurauskienę, Petrikiene, švenčiančius savo vardines, ir Verą Juskiene, atšventusią 85-tąjį gimtadienį, o taip pat Valyte Skridulienę gimtadienio progą.

Koncerto metu Algirdas Šilbajoris apibūdino dainas ir jų autorius. Minėjimas praėjo malonaus pabendraavimo nuotaikojė.

Jurgis Janušaitis

PUTNAM, CT

NAUJA „ALKOS“ IŠLAIKYMO FONDO VADOVYBĖ

„Alka“ – Amerikos Lietuvių Kultūros archyvą Putname išlaikyti 1988 m. buvo įsteigtas „Alkos“ išlaikymo fondas, kurį tvarko fondo narių rinkta taryba ir tarybos sudaryta fondo valdyba. Fondo nariu tampama imokėjus į fondą bent 100 dolerių (įmoka galima ir dalimis).

Dabar fondo narių yra 57 ir keli rėmėjai. 10 narių jau iškeliavę amžinybėn: Stasys Miknius, kun. Anthony Račkauskas, Stasys Santvaras, dr. Antanas Škėrys, Viktoras Vizgirda, kun. Viktoras Dabušis, kun. Antanas Grigaitis, kun.

Alfonas Petraitis, dr. Antanas Matukas ir Juozas Vaičiūrgis. Jie prisiminė ir pagerbti tarybos posėdyje.

Korespondenciniu būdu pravesti fondo tarybos narių rinkimai baigėsi kovo 31 d. Tarybon išrinkti asmenys, balandžio 9 d. posėdyje išrinko tarybos ir fondo valdybas. Tarybos valdyba: dr. Jurgis Gimbutas – pirm., kun. Rapolas Krasauskas – vicepirm. ir Algis Simonaitis – sekr., o fondo valdyba: dr. Česlovas Masaitis – pirm., dr. Juozas Kraučiušas – sekr. ir Juozas Rygelis – išd. Visi išvardintieji yra tarybos nariai, o septintasis narys yra dr. Alfonso Stankaitis.

Fondo kapitalas neliečiamas. „Alka“ išlaikyti atiduodamas tik kapitalo pelnas ir šimtet „Alkos“ išlaikymui atiduota 500 dolerių. Deja, fondo kapitalas dar nedidelis, tik 18 tūkstančių dol.

„Alka“ parama būtina, nes be nuolatinių lėšų ir išlaikymo išlaidų, atsitinka staigų ir nenumatytą, pvz.: praėjusią vasarą uždėtas naujas status stogas ant senojo pastato, kurio plokščias stogas, 30 metų senumo, buvo sukūžęs ir nepataisomas. Dabar rasta, kad vienas šildymo alyvos tankas, esąs žemėje, prakiuręs. Reikia jį pašalinti, užterštą žemę išimti ir pastatyti naują tanką virš žemės paviršiaus. Tuo pačiu reikės pertvarkyti visą „Alkos“ pastatų šildymo sistemą.

Lietuviai, branginantieji lietuvių kultūrą ir besirūpinantieji jos rinkinių išlaikymu, prašomi remti „Alką“ tiesioginiai (ji turi savo izdą) ar per išlaikymo fondą, tampant fondo nariu. „Alkos“ ir „Alkos“ išlaikymo fondo adresas: „Alka“, P.O. Box 608, Putnam, CT 06260.

Juozas Kraučiušas

CLASSIFIED GUIDE

FOR SALE

Parduodu bulvių tarkavimo mašinas. Skambinti po 6 val. p.p. Tel. 312-778-1785

Parduodami puošnūs, nauji tautiniai rūbai. Kreiptis Tel. 312-476-6193

HELP WANTED

Ieškoma moteris-kompanijonė padėti namų ruošoje ir gyventi kartu pietiniame priemiestyje. Kreiptis: tel. 708-385-7388. Palikite „message“.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 98th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 581-8654

ELEKTROS.
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Ieškome žmonių pasidalinti idėja, kuri leistų įgyvendinti jūsų svajones.
Tel. (312) 776-0051

Moving—Kraustymas
Profesionalus pataravimas priimanomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

Cleaning attics, garages, basements; cutting & removing trees. Free estimate. Call Vytas, tel. 312-436-1437

LAIKO PAGRĖBSTAI

Vladas Kulbokas

Atsimerimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Alksnė Madona; kankinys kun. J. Dabrlis; suvalkiškų ūkis — sodyba, darbai, darbininkai, valgiai; šeimos istorija — studijos, mokytojavimas Plungėje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje, Vokietijoje, Amerikoje; darbas Lietuvių Enciklopedijoje. Knygos kaina 8 dol. Illinois gyventojams Tax 0.70 ct. Persiuntimo išlaidos: USA - 2.50 dol., Canada — 3.50 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 83rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21
KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ

4 mieg., 2 vonios, oro vėsinimas, įrengtas rūsys, 2 auto garažas, daug įvairių priedų.
6749 S. Kostner Ave.
Tel. 312-767-1097
Apžiūrėjimas susitarus

FOR SALE BY OWNER

4 bedrm. house, 2 baths, a/c, finished basement, two car garage; many extras.
6749 S. Kostner Ave.
Tel. 312-767-1097
Call for appt.

FOR RENT

Išnuomojamas butas 4½ kamb. su apšildymu ir karštu vandeniu suaugusių šeimai. Be gyvulių, 7146 S. Francisco Ave., Chicago, IL 60629.

FOR RENT

4 rm. apt., area 61 & Austin. Heat, ref., stove. \$410. Adults. Call: 312-582-1016

Cicero, IL, Parkholm apyl. išnuomojamas 3 mieg. butas; išdažytas, su balkonu, yra virmo plyta ir šaldytvas. Arti Douglas L. Kreiptis: tel. 708-656-4811

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius
Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLFC
EQUITY HOME LENDER

CHICAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS
Rengia
31-mąjį GINTARO BALIŲ
Pagerbti pasižymėjusias lietuves moteris
Danutę Bindokienę
Mary Krauchunas
Mary P. Rudis
1994 m. birželio 26 d., sekmadienį
Drury Lane Oakbrook Terrace
100 Drury Lane
Oakbrook Terrace, Illinois
West Terrace Room
4:30 v.v. kokteiliai, 5:30 v.v. vakarienė
\$40.00 asmeniui
Visas pelnas skiriamas lietuvių studentų stipendijoms
Rezervacijos: Irene Buchbinder
tel: 312-334-3343
Emma Petraitis
tel.: 708-839-5691
Rezervacijos priimamos iki birželio 15 d.

LAIŠKAI

KNYGA IŠLEISTA PER DAUG SKUBOTAI

Kultūros ir švietimo ministerija, susipažinusi su neseniai išleista knyga „Lietuvos kovų ir kančių istorija“, apgailestauja, kad tokio svarbaus tautai daugiatomio veikalo pirmoji knyga buvo išleista itin skubotai, negalvojant apie galimas pasekmes.

Vien tik sovietinių archyvinų pokario dokumentų publikavimas be specialistų komentarų gali rimtai įskaudinti žmones, kentėjusius nuo sovietinio režimo, o žmones, mažiau susipažinčius su Lietuvos istorija, gali ir visiškai suklaudinti. XX a. lietuvių tautos istorija yra itin skausminga ir komplikuota, todėl manome, jog darbai, nagrinėjantys šį laikotarpį, žinant daugelio žmonių susidomėjimą, turėtų būti leidžiami itin apgalvotai.

Tikimės, kad knygos sumanytojai sugebės ištaisyti savo klaidas.

Marija Barkauskaitė
Viceministrė švietimo reikalams

APIE POKALBĮ SU DR. EIDINTU

Susidomėję skaitėme pasikalbėjimą su Lietuvos ambasadorium JAV, dr. Alfonsu Eidintu. Dabar daug kas paaiškėjo, nes turėjome progos šiek tiek geriau pažinti jo asmenį. Iki šiol vieni pasisakė prieš, kiti už, tarytum vidurkio ir nebūtų.

Iš pokalbio atrodo, kad visus klausimus ambasadorius atsakė nesidangstydamas „diplomacija“. Nelengva jam eiti Stasio Lozoraičio pėdomis, kurios giliai įmintos mūsų sąmonėje ir istorijoje. Nemanome, kad bet kas kitas be priekaištų galėtų į tas pėdas savo kojas statyti, nes Stasys Lozoraitis buvo tapęs mūsų santykių su A. Brazausko vyriausybe mastu. Pašalindamas jį iš ambasadoriaus pareigų, Lietuvos Respublikos prezidentas tarytum parodė, kad Amerikos lietuvių nuomonė jam nėra kiek nesvarbi.

Gerai, kad dr. Eidintas drįso viešai paaiškinti ir savo ryšius su komunistų partija. Nors jis ir neatsiprašinėja, bet bent nepabūgo klausimo. Tegul dabar jis sėkmingai dirba savo darbą. Kas žino, kaip ilgai? Gal Lietuvos valdžiai nepatiks jo mėginimas suartėti su Amerikos lietuviu ir į ambasadą bus atsiųstas „savesnis, oficialesnis“ žmogus...

Birutė ir Steponas Burbos
Willow Springs, IL

KLAIPĖDOS ANTROJI BAŽNYČIA

Atgavus katalikams savo pasistatytą Taikos Karalienės bažnyčią, religinis gyvenimas

ėmė atsigausti. Deja, 200,000 gyventojų miestui vienos bažnyčios nebeužtenka. Nelabai seniai Klaipėdoje imta rūpintis antros bažnyčios statyba. Naujai paskirtasis klebonas kun. Algis Baniulis užsimojo pastatyti naują, Šv. Juozapo vardo, bažnyčią. Tikintieji labai uoliai jam talkino, bet lėšų klausimas buvo pati didžiausia sunkenybė. Viena parapijietė prašo Amerikos lietuvius bent kiek prisidėti savo aukomis, kad greičiau būtų užbaigta statyba bei įrengimai. Jeigu kas galėtų paaugoti, štai klebono adresas: kun. Algis Baniulis, Smiltelės 59-4, 5815 Klaipėda, Lithuania. Prie laiško pridėta ir stambininkų nuotrauka su klebonu priešaky. Aukas galėtų perduoti ir į Socialinį skyrių per El. Sirutienę ar B. Podienę. Už jų su aukas iš anksto dėkoja.

Apolinaras Bagdonas
Chicago, IL

DAR NEVELU JAV LB TARYBOS PREZIDIUMUI PASITEMPTI

Vyt. Kamanto vadovaujamas JAV LB XIII-sios Tarybos prezidiumas spaudoje jau skelbia apie š. m. rugsėjo 17 ir 18 dienomis Lemonte įvyksiančią naujai išrinktos XIV LB Tarybos pirmąją sesiją. Deja, spaudoje nei Tarybos nariams siunčiamoje informacijoje prezidiumas nepateikia jokių žinių dėl kandidaciją baigiančios XIII LB Tarybos nebaigtų darbų. Nors ir artėja atostogų metas, pasitempus, per ateinančius tris mėnesius, korespondenciniu balsavimu Tarybos prezidiumas turėtų pajėgti praveisti pradėtą JAV LB Istatų ir Veiklos taisyklių pakeitimą ir patvirtinti JAV LB Krašto valdybos išdirbtą LB apygardų pertvarką. Pagal esamus įstatus JAV LB dar vis „laisvina“ Lietuvą, o kelios veikiančios apygardos teturi vos po vieną ar dvi apylinkes. Netiksli būtų naujai išrinktai LB Tarybai ir būsimajai LB Krašto valdybai palikti jau ipusėtus darbus.

Tuo pačiu yra būtina patvirtinti dėl kvorumo nebuvimo 1993 m. spalio mėnesį prie Čikagos vykusioje trečioje sesijoje negalėtus priimti Tarybos nutarimus. Jų tarpe LB Ekonominė reikalų tarybos formalizavimas ir pasiūlymas Lietuvos įstatymais sankcionuoti Lietuvos ir išeivijos jungtinę komisiją, kuri nagrinėtų ir Lietuvos Seimui pasiūlytų sprendimus išeivijai rūpimais klausimais. Dabartiniu metu su Lietuva puoselejami ryšiai nėra paremti įstatymais ir remiasi vien tik gera valia. Lietuvos vyriausybė kiekvienu momentu galėtų nustoti bendradarbiauti su PLB ir išeivija neturėtų jokio teisinio pagrindo skūstis ar vykdyti atitinkamus demaršus.

Norisi tikėtis, kad V. Kamantu vykdydamas atsakingas pareigas PLB valdyboje, ir, kaip PLB fondo pirmininkui, skiriamas daug laiko rūpinantis „Lietuvių kovų ir kančių istorijos“ finansine at-

Clevelando Šv. Kazimiero mokyklos pavasariniame koncerte skudučiais groja mokiniai – Matas Laniauskas, Paulius Rukšėnas, Mikas Rukšėnas, Pilypas Taraška, Tadas Tamošiūnas ir Mindaugas Išdelis.

skaitomybe, kiti dabartinio LB Tarybos prezidiumo nariai imsis iniciatyvos nebaigtus darbus vykdyti. Jų neatlikus, XIII LB Tarybą lydėtų būdvardžiai „nedarbinga ir neveiksminga“. Argi skaičius tryliką būtų tinkamas pasiteisinimas?

Algimantas S. Gečys
Huntington Valley, PA

PRISIMENANT BALĮ GRAŽULĮ IR KITUS RAŠYTOJUS

Amžinybėn iškeliauo rašytojas Balys Gražulis, gyvenęs Flint mieste, Michigan valstijoje. Jis taip pat buvo aktyvus Lietuvių žurnalistų sąjungos narys ir yra pirmininkavęs Detroito skyriui. Praeitą pusšimtį metų Detroito apylinkėse gyveno ir veike bent 9 kiti rašytojai. Prieš Antrąjį pasaulinį karą čia jau gyveno Marija Sims (jau mirusi), po karo čia visą laiką gyveno Vytautas Alantas, Medardas Bavarskas, Julius Kaupas, Vladas Mingėla, Vytautas Tarvainis (visi jie jau mirė), kurį laiką čia buvo Vitalija Bogutaitė, Jurgis Gliauda, Alė Rūta. Dabar savo tarpe turime Jurgį Janų ir Stasią Maziliauską, kurie aktyviai reikišiasi literatūriname gyvenime.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

KAS TAS LIETUVOS AMBASADORIUS

Taip užvardina E. Vadopolienė savo pokalbį su Lietuvos ambasadoriumi Vašingtone A. Eidintu.

Paskaičius „Drauge“ jų pokalbį, atmintin užkliuvo Lietuvos ambasadoriaus pareiškimas, kuriame jis sako: „Tikiu, kad grįžtantys į Lietuvą JAV lietuviai bus labai naudingi savo Tėvynei“.

Ambasadoriaus pareiškimas yra geras. Deja, kaip čia mes sakome, yra „wishfull thinking“. Realybė yra kitokia. Nepaslapstis, kad į Lietuvą grįžta daugiausia seno amžiaus žmonės, pensininkai, paliegliai ir kiti, kurių niekas čia neriša. Jie grįžta į Lietuvą numirti ir būti palaidoti savo žemėje. Tas yra logiška ir suprantama. Tačiau iš jų naudingumo tėvynei nėra jokio. Nebent nuvežtos

Kitas reikalas yra, jeigu jie dažniau lankys savo tėvų gimtąjį kraštą, jam padės materialiai, moksliniai ir pamatys realų Lietuvos gyvenimą. Tačiau realybė negali sentimentus. Jie vėl grįš atgal į savo gimtąjį kraštą „kalti“ Amerikos dolerius.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

MUŠT AR TAISYT?

Neįmanoma tuo pačiu metu ir muštis ir galvoti.

Šiuo metu mūsų visuomenei yra daug svarbiau galvoti, kaip ištaisyti pirmo tomo „Lietuvių kančių ir kovų istorijos“ trūkumus negu įrodinėti, kad nereikėjo išleisti tokį tomą, koks buvo išleistas (PLB valdyba seniai su tuo sutinka), ar daugyt suklydusius.

O reikalaujant, kad PLB valdyba atsistatydintų, turi ypač skubiai pradėti galvoti, nes jie tvirtus ir nemaną grįžti į Lietuvą gyventi.

Sie žmonės tikrai būtų labai naudingi savo tėvynei. Deja, jų masinės emigracijos į Lietuvą nelauktina.

Elona Vaišnienė
North Haven, CT

„Prażydo, pasklido žiedai po laukus“...

Maironis

Bet pasklido, pabiro ir kančia, ir skausmas
Zieduose skęstančiam birželyje...

MIRTIES METINĖS

A.†A.

BIRUTĖ LIEPONYTĖ DAILIDIENĖ

Staiga, Aukščiausiojo pašaukta, iškeliauo į Amžinybę 1993 m., birželio 15 d.

Minėdami mirties metines, ją prisiminsime šv. Mišių aukoje š. m. birželio 15 d., 8 val. ryto, Pal. Jurgio Matulaičio koplyčioje, Lemonte.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome ją prisiminti savo maldose.

Liūdinti šeima ir artimieji

A.†A.

VINCUI BENOKRAIČIUI

Amžinybėn iškeliauvus, mūsų mielą sesę, jo dukrą, DALE GOTCEITIENĖ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje.

„Aušros Vartų“ tunto vadija ir sesės

A.†A.

VYTAUTUI RAČKAUSKUI

mirus, jo žmoną, sūnų, dukrą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiu.

Alfonsas Pimpė

A.†A.

IRENAI PEMKUVIENEI

mirus, jos vyrą dr. KAZĮ PEMKŲ, buvusį Ateitininkų Federacijos vadą, sūnų ARŪNĄ, dukteris – RAMINTĄ, GAJĄ ir NIDĄ su šeimomis, bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia.

Ateitininkų Federacijos valdyba

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZE BRAZDŽIONYTE
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. – 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. birželio 10 d.

A.†A.

JOSEPHINE A. JUZĖNAS Sacauskas

Gyveno Oak Lawn, IL.
Mirė 1994 m. birželio 8 d., 11:55 val. vakaro, sulaukusi 75 metų.

Gimė Chicagoje.
Nuliūdė liko: vyras Peter, duklė Mary Juzėnas, žentas Bernard Paszkiet, anūakai: Brian ir Tracey Paszkiet; brolis Charles Sacauskas; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė buvo motina a.a. Judy Paszkiet.
Priklausė Lietuvos Vyčiama, kuopa 112, Šv. Terezės draugijai, Šv. Kazimiero Seserų rėmėjams, Knights of Columbus Ladies Auxilliary, council 3024.

Velionė pašarvota penktadienį, birželio 10 d. nuo 2 iki 9 v.v. Kosary laidojimo namuose, 9837 S. Kedzie, Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 11 d. iš laidojimo namų 8:45 val. ryto atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryte gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė vyras, duklė, žentas, anūakai, brolis ir kiti giminiai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 708-499-3223 arba 1-800-994-7600.

Lietuvių Tautos šviesiai dukrai

A.†A.

FAUSTINAI MACKEVIČIENEI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos vyrui, Dr. Kazio Griniaus Fondo pirmininkui, prof. MEČIUI MACKEVIČIUI ir jos podukroms – AUDRONEI, IN-
AI, BIRUTEI ir jų šeimoms.

Dr. Kazio Griniaus Fondas

Šviesiai asmenybei, tiek daug dirbusiai lietuvių gėriui,

A.†A.

LIALEI LAPIENEI

užgesus, liūdesyje guodžiame jos mylimą vyrą EDVARDA, sūnus RAIMUNDĄ ir TOMĄ su šeimomis ir mieląjį brolį JONĄ.

Stasė ir Ignas Labanauskai

A.†A.

ANTANUI BALIUI ir

A.†A.

BRONEI BALIENEI

Amžinybėn iškeliauvus, mūsų mielas seses, jų dukras ILONĄ LAUCIENĖ ir AURELIJĄ VAIČIULIENĖ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

„Aušros Vartų“ tunto vadija ir sesės

APLANKYKITE PABALTŲJŲ LIETUVA '94

Kreipkitės į mus — suplanuosime jūsų kelionę. Prieinamiausias kainos Finnair, Lufthansa ir SAS oro linijomis "economy" ir "business" klasė Viešbučiai

GO BALTIC

Mūsų naujas leidinys apie Skandinavijos ir Baltijos kraštus — perskaitykite!

1-800-451-9511

UNIONTOURS

Įsteigta 1931 m.

79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016

Tel. 212-683-9500 Fax 212-683-9511

Klaipėdos Šv. Juozapo bažnyčios statytojai su klebonu Algiu Baniuliu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Baisiojo birželio ir kitų lietuvių tremtinių pagerbimas bei jų atminimui pastatyto paminklo-koplytstulpio pašventinimo iškilmės įvyks šį sekmadienį, birželio 12 d., 3 val. po pietų (ne pirma, kaip skelbta anksčiau) Lietuvių tautinėse kapinėse. Šv. Mišias aukos vyks. **Paulius Baltakis**, OFM, giedos Lietuvos Vycių choras, vad. muziko Fausto Strolis, taip pat solistai – **Algirdas Brazis**, **Dana Stankaitytė** ir **Jonas Vaznelis**, akompanuos Ričardas Sokas. Paminklą savo lėšomis pastatė **Pranė** ir **Julius Pakalkai**, norėdami pagerbti lietuvių tautos sūnus ir dukteris – komunizmo teroro aukas. Visuomenė kviečiama iškilmėse dalyvauti.

Arizonos Lietuvių bendruomenės apylinkės valdyba, kurios pirmininku yra Stasys Narkus, o išdininkė Aldona Klemkienė, „Draugo“ išlaikymui padėti atsianti 200 dol. auką. Jiems tariame nuoširdų aciu už paramą.

Bronius Andriukaitis iš Chicago yra pirmasis asmuo, kuris atvykęs į „Draugo“ įstaigą, įteikė vertingas dvi dovanas mūsų dienraščio gegužinės laimėjimų stalui, tai golfo žaidimo įrankiai ir du rutuliai žaidimui, kuris čia dažnai vadinamas kegliaivimu. Nuoširdžiai dėkojame už tas dvi dovanas „Draugo“ laimėjimų „šuliniui“. Šiomet „Draugo“ gegužinė bus liepos 31 dieną Tėvų Marijonų sode. Kviečiame joje visus dalyvauti.

Čikagos studentų ateitininkų šeimos šventė, turėjusi įvykti šį sekmadienį, birželio 12 d., nukeliama į šeštadienį, birželio 18 d. Šventė bus pradėta dalyvavimu 6:30 val. vak. šv. Mišiose Palaiminto Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje, Lemonte. Po pamaldų bus tęsiama Lietuvių centre, Lemonte.

x **Antanas ir Ramona Milišauskai** iš Kenosha, WI, a.a. **Jono Šemos** atminimui aukoja „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui \$75. Komitetas Lietuvos našlaičių vardu reikiama užuojautą a.a. **Jono Šemos** artimiesiems ir dėkoja už auką Lietuvos vaikams. 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Už a.a. mylimą brolių **Valerijoną Jakovicką**, prieš metus Amžinybės iškeliauvusį ir už a.a. mylimą sūnų **Raimundą**, Amžinybės iškeliauvusį prieš 10 metų, šv. Mišias bus aukojamos sekmadienį, birželio 12 d. 9 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje, 6336 S. Kilbourn Ave. Draugai, pažįstami prašomi dalyvauti šv. Mišiose. **Brolis, tėvai ir giminės.** (sk)

x **Vanda Kelpšaitė Stonienė** ieško **Jadvygos Gedgaudienės** gyvenusios Kenosha, WI arba jos sūnų **Igno** ar **Vlodo**. Prašome atsiliepti: **Baukštinių km., Pleikių paštas, Klaipėdos raj., Lietuva.** (sk)

Illinois gubernatorių Jim Edgar ruošia pagerbimą Čikagos ir apylinkių lietuvių tautinių šokių grupėms, kurios šią vasarą ruošiasi vykti į Lietuvą dalyvauti Dainų ir tautinių šokių šventėje. Pagerbimas bus birželio 13 d., pirmadienį, tarp 1:30 ir 3 val. po pietų, gubernatoriaus įstaigoje, James R. Thompson Center, 100 W. Randolph St., šešioliktime aukšte. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Reikia pažymėti, kad tos pačios septynios tautinių šokių grupės pasirodys „Mažojoje tautinių šokių šventėje“ Čikagos Jaunimo centre birželio 19 d., 3 val. p.p. Koncertas ruošiamas „Draugui“ paremti. Jeigu lietuvių, tautinių šokių šokėjų gali įvertinti ir pagerbti net valstijos gubernatorių, būtų gražu, kad ir lietuviškoji visuomenė gausiai pripildytų Jaunimo centrą birželio 19 d. ir, ivertindama jaunimo pastangas mūsų dienraščio gerovei, juos pagerbtų savo atsilankymu. Bilietai gaunami „Drauge“ ir Vaznelių prekyboje.

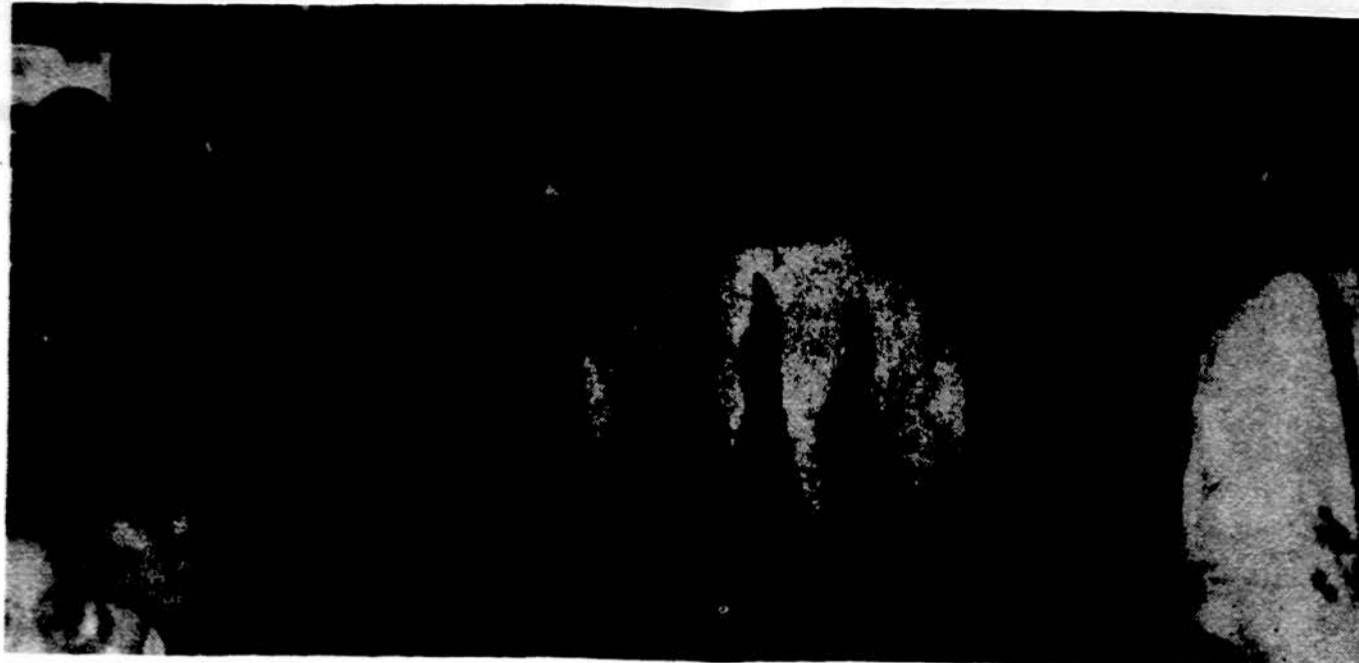
Lietuvos Metropolitai, Vilniaus arkivyskupas **Audrys J. Bačkis** sekmadienį, birželio 12 d., atvyksta į Čikagą. Jis aukos Mišias ir pasakys pamokslą 10:30 val. r. šv. M. Marijos Gimimo parapijoje **Marquette Parke**. Visi parapijiečiai ir lietuviai iš tolimesnių vietovių kviečiami pasinaudoti reta proga ir dalyvauti šiose iškilmingose Mišiose. Tą dieną, kaip jau buvo daug kartų skelbta, vyksta **Baisiojo birželio** tremtinių minėjimas, rengiamas Čikagos ALTO skyriaus, kuriam pirmininkauja **Antanina Repšienė**.

Marytė Vizgirdienė iš Auroros, IL, pratęsė laikraščio prenumeratą ir pridėjo stambiają auką „Draugo“ išlaikymui 200 dolerių sumoje. Jai nuoširdžiai dėkojame už reikšmingą paramą lietuviškai spaudai!

Algirdas Jagėla iš Toronto, Kanadoje, sumokėdamas metinį prenumeratos mokesį, tiek pat atsianti ir „Draugo“ paramai. Jam nuoširdžiai dėkojame už 200 dol. čekį!

x **Antram Kaime** vaidina: **Tauras Bublys**, **Eugenijus Butėnas**, **Audra Mockaitytė**, **Jonas Variakojis**, **Alida Vitaitė** ir **Karolis Žukauskas**. Režisuoja **Romas Stakauskas**. Pastatymai įvyks **Lietuvių centre, Lemonte**, birželio 11 ir 12 d. Pradžią: šešt. – 7:30 v.v., sekm. – 5:00 v.v. Rezervacijos ir kvietimai: **Seklyčia**, 2711 W. 71 St. (312) 476-2655 ir **Lemonte** nuo 10:30 v.r. iki 1:00 v.p.p., kas sekmadienį. Taip pat prieš pasirodymus prie durų. (sk)

x **LAPAS**, Amerikos lietuvių farmacistų draugija, „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, paaukėjo \$350 vertės vaikiškų kramtomų vitaminų „Saulutė“ labai dėkoja už nuodėdžių bendradarbiavimą padedančią Lietuvos vargstantiems vaikams. „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk)

Ilona Stanevičiūtė (iš kairės), Lina Jurkšaitytė ir Tomas Lapienis, trys iš 36 į Lietuvą grįžusių vaikų, kurie gydėsi Čikagos Shriners ligoninėje ir buvo globojami „Lietuvos Vaikų vilties“.

ALTO Čikagos skyriaus rengiamame tremtinių minėjime birželio 12 d. šv. Mišias atnaušaus Lietuvos Metropolitai, Vilniaus arkivyskupas **Audrys J. Bačkis** 10:30 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Giedos parapijos choras, muziko **Antano Lino** vadovaujamas, prie vargonų **R. Sokas**. Po pamaldų (12 val. dieną) akademinė minėjimo dalis parapijos saleje. Visi kviečiami dalyvauti pamaldose ir minėjime.

JAV LB Švietimo tarybos ruošiamoje Mokytojų studijų savaitėje kapelionu ir lietuvių kalbos kultūros lektoriumi bus kun. **Juozas Vaišnyš**, S.J. Studijų savaitė vyks š.m. liepos 17-25 d. Dainavoje.

Studentų ateitininkų ruošiamos šeimos šventė birželio 12 d., sekmadienį, bus pradėta 2 val. p.p. šv. Mišiomis **Palaiminto Jurgio Matulaičio** misijos koplyčioje, Lemonte. Po Mišių šventė bus tęsiama Ateitininkų namuose. Visi kviečiami.

Jonas Vilgalys Tautos fondo tarybos posėdyje birželio 4 d. išrinktas Tautos fondo valdybos pirmininku. Tame pačiame posėdyje paskirta 12,950 dol. paramos reikalingiems studentams Lietuvoje, daugiausia tremtinių, kalinių ir partizanų vaikams; 1000 dol. Šalčininkų raj. mokykloms; 1,750 dol. dokumentacijos rinkimui, 1,800 dol. Lietuvos jaunimo stovyklų vadovams ruošti Neringos stovykloje, 1,000 dol. studijų priemonių įsigijimui, 700 dol. keliems smulkiesiems projektams, 10,000 dol. ALTO, Jungtinio Pabaltiečių komiteto Vašingtone išlaikymo reikalams ir 2,000 dol. „Vilties“ žurnalo leidimui Lietuvoje.

x **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

x „Lietuvos Aidų“ radijo programos gegužinė rengiama birželio 12 d., sekmadienį Šaulių saleje, 2417 W. 43 St. Pradžią – vidurdienį. Iš Lietuvos atvykę dainininkai, Liucija ir **Antanas Cicėnai**, atliks patriotinių dainų programą. Bus įvairaus maisto – cepelinai, kugelis ir kiti gardumynai. **Gros K. Ramanausko** orkestras. Visi kviečiami ir laukiami. Prašome atnešti dovanų loterijai. (sk)

IS LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS VEIKLOS

Dabartinė sunki ekonominė padėtis Lietuvoje privertė įvairias organizacijas ir pavienius asmenis, kurie rūpinasi nelaimingais našlaičiais ir daugiausia vaikėmis šeimomis, kreiptis į Amerikos lietuvių organizacijas, prašant pagalbos drabužiais, maistu ir pinigais. Todėl Lietuvos Dukterys nuolat gauna ilgus našlaičių ir kitokių nelaimingų vaikų, kurie laukia mūsų pagalbos, sąrašus.

Lietuvos Dukterų draugija, norėdama greičiau ir daugiau pagelbėti tiems vaikams, išplėtė socialinį skyrių, įkurdama specialų moterų būrelį, kurio pagrindinis tikslas – suaktyvinti mūsų šalpos darbą, stengiantis kuo daugiausia išsiųsti siuntinius.

Šiais metais socialinį skyrių sudaro: **J. Mikutaitienė**, **J. Saulienė**, **I. Stončienė**. Į naujai įkurtą pagalbinį būrelį įeina: **J. Krutulienė**, **V. Prunskienė**, **G. Maldėnienė**, **V. Šerkšnienė**, **S. Jurkūnienė**. Šis būrelis tuojau pradėjo darbą ir jau gegužės mėnesio pradžioje išsiuntė 20 vertingų siuntinių labiausiai reikalingiems pagalboms. Rudeniop planuojam išsiųsti žymiai daugiau siuntinių, kad prieš žiemą būtų galima ap rūpinti vaikučius šiltais drabužiais.

Kaip visada, mūsų nuolatiniai darbai nesibaigia. Lankome ir guodžiame ligonius, meldžiamės už mirusius nares ir jų šeimas, laidojame vienišius tautiečius, kurie neturi, kas jais pasirūpintų.

Balandžio 10 dieną mus pasiekė ypač skaudi žinia. Mums buvo pranešta, kad tos dienos rytą policija surado automobilyje mirusį mūsų tautietį. Jis 35-rių metų amžiaus, prieš 5-rius metus atvykęs iš Lietuvos. Vėliau paaiškėjo, kad jis Lietuvoje turėjo šeimą ir artimuosius. Lietuvos Dukterų draugijos rūpesčiu ir pastangomis, šeimai pageidaujant, jo palaikai buvo sudeginti ir artimiausiu laiku bus išsiųsti į Lietuvą.

Ir taip sukasi mūsų veiklos ratas. Be abejo, jis nesisuktų, jei mūsų darbų neįvertintų gerasirdžiai tautiečiai. Jų parama teikia mums jėgų ir noro tolimiesiems darbams.

M.B.N.

POPIETĖ SU „VAIKŲ VILTIES“ REIKALŲ VEDEJA

Birželio 1 d. popietė „Seklyčioje“ buvo skirta pranešimui apie „Vaikų vilties“ nuveiktus darbus. Vasariškai saulei šviečiant, į Seklyčią rinkosi gausus būrys, daugiausia ponų, pokalbų mėgėjų. Matomai jos turi daugiau laiko arba nori daugiau sužinoti, kas dedasi mūsų apylinkėje. Šios popietės pravedimui buvo pakviesta „Vaikų vilties“ reikalų vedėja **Jūratė Budrienė**, kuri neseniai lankėsi Lietuvoje „Vaikų vilties“ reikalais ir taip pat atliko vertęjos pareigas, Čikagos Shriners ligoninės vyriausiam chirurgui dr. **John Lubicky**.

Sumanioji popiečių ir „Pensininko“ administratorė, **Elena Sirutienė** pristatė **Jūratę Budrienę**, kuri papasakojo apie patirtus išpuolčius lankantis Lietuvoje ir Vilniaus universiteto vaikų skyriaus ligoninėje.

Vilniuje ją pasitiko dr. **A. Vingras** ir gausus būrys vaikų ir jų tėvų, kurie buvo gydomi Amerikos Shriners ligoninėse. Ji pabrėžė, kad yra atidarytas Lietuvos „Vaikų vilties“ skyrius Vilniaus universitete. Šiam skyriui vadovauja **Elena Gervickienė**. Šio skyriaus darbuotojai parenka vaikus, kurie turi ortopedinius sutrikimus gydomi Shriners ligoninėse arba pačioje Vilniaus universiteto ortopedinėje ligoninėje.

Pirmoji savaitė buvo praleista organizaciniais reikalais dėl Lietuvos „Vaikų vilties“ padėties Vilniaus universitete. Ji buvo pakviesta pasitarimui Lietuvos Sveikatos ministerijoje. Pasikalbėjimo metu buvo vildenami klausimai, kaip pagerinti nelaimingų vaikų gydymą ir pagalbą šiam skyriui.

Lietuvos „Vaikų vilties“ organizacija ir ortopedinė ligoninė yra Lietuvos valdžios globoje, bet veikia savarankiškai. Taip pat nemaža laiko buvo paskirta susitikimui su Lietuvos laikraščių redaktorais ir televizijos stočių vedėjais. Susitikime su jais buvo stengiamasi suteikti kuo daugiau informacijos apie nelaimingų vaikų gydymą ir Lietuvos „Vaikų vilties“ atliekamus darbus.

Antroji savaitė praėjo bedirbant Vilniaus universiteto ortopedinėje ligoninėje.

Pranė ir **Julius Pakalkai** Lietuvių tautinėse kapinėse pastatė įspūdingą koplytstulpį-paminklą mūsų tautos tremtiniams pagerbti. Šventinimo iškilmės įvyks sekmadienį, birželio 12 d., 3 val. po pietų. Šv. Mišias aukos ir paminklą pašventins vyks. **Paulius Baltakis**, OFM.

„LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO“ KNYGOS PRISTATYMAS

Lietuvių Tautinio Kultūros fondo valdyba, kurią sudaro **Stasys Briedis** pirmininkas, **Petras Buchas**, **Oskaras Kremeris**, surengė „Lietuvos gyventojų genocido 1939-1941 m.“ knygos pristatymą visuomenei gegužės 1 d. Balzeko L.K. muziejaus „Gintaro“ saleje. Programai vadovavo **Petras Buchas**; inž. **Jonas Jurkūnas** supažindino atvykusius svečius su šia knyga ir plačiai ją apibūdino. Ištraukas iš įvairinės informacinės dalies skaitė dr. **Laima Šimulienė**. Progai skirtą kalbą pasakė dr. **Leonas Kriaučiūnas**.

Knygą „Lietuvos gyventojų genocidas 1939-1941 m.“ išleido **Represijų Lietuvoje tyrimų centras** prie Filosofijos, sociologijos ir teisės instituto. Leidinį parengė **B. Burauskaitė**, **M. Pilkiene**, **V. Radušis** ir **V. Vosyliūtė**. Įvadą redagavo **L. Gaideikis**. Rėmėjai, be kurių šis leidinys nebūtų pasirodęs, yra **Audra Misiūnienė**, **Katalikų Šalpos fondas** ir **Lietuvių Tautinis Kultūros fondas**. Knyga paruošta spaudai 1992 m. gruodžio mėn., o išleista 1993 m. balandžio mėn. Spaudė „Vilties“ spaustuvė Vilniuje. Tiražas 2,000.

Patikrinimui vaikų ir patarimui Lietuvos gydytojams buvo atvykę daktarai iš Amerikos Shriners ligoninės. **Jūratei** teko vertėjauti dr. **J. Lubicky**, kuris yra Čikagos Shriners ligoninės vyriausiasis gydytojas. Kartu su Amerikos daktarais dirbo ir Lietuvos daktarai.

Trečioji savaitė buvo praleista tikrinant ir registruojant gautas siuntas vaikų ligoninei, atliekant organizacinius darbus. Gauti instrumentai ir kiti reikmenys, susiję su gydymu, yra griežtoje priežiūroje ir yra registruoti Amerikos ambasadoje. Laisvalaikiu buvo pasigrožėta Vilniui ir šio miesto gyvenimu. Šiuo metu Lietuvoje yra daug parduotuvių, kurios yra perpildytos įvairiomis prekėmis. Yra daug kavinių, valgyklų ir naktinių klubų. Visa bėda, kad Lietuvos žmonės neturi pinigų. Ji patarė, kad norint padėti savo artimiesiems, nesiųsti maisto ir dovaninių prekių, tik pinigų.

Po žodinio pranešimo, buvo parodyta vaizduojant apie vaikų gydymą ir mažųjų ligonių tikrinimą. Žiūrint į vaizduojant rododus nelaimingus vaikus, sukrečia širdis, kad tiek daug Lietuvos vaikus sergančių vaikų. Turėti sveiką vaiką yra Dievo dovana tėvams, o nelaimingais reikia padėti; „Vaikų vilčiai“, igitinti atsikviesti daugiau šių nelaimingų vaikų.

Po pašnekesio ir vaizduojant susirinkę popietės dalyviai galėjo pateikti klausimus vaikų gydymo reikalais. **Jūratė Budrienė** pabrėžė, kad atvykti našlaičiams iš našlaitynų sudaro sunkumai, kadangi **Shriners** ligoninės reikalauja, kad su atvykusiais vaikais atvyktų ir vienas iš tėvų. Iš našlaitynų yra paimama 10% sergančių vaikų į Lietuvos „Vaikų vilties“ ortopedinę ligoninę gydymui. **Jūratė Budrienė**, dalyvaudama operacijose, tikrinimuose ir bendraudama su daktarais, įsigijo daug medicininių žinių. Ji taip pat kvietė pobūvio dalyvius ir jų artimuosius bei kitus žmones prisidėti aukomis „Vaikų vilčiai“, kad igitintų atvežti daugiau nelaimingų vaikų, kurių negalima pagydyti Lietuvoje.

Elena Sirutienė ir pobūvio dalyviai dėkojo **Jūratei** už taip įdomiai pravestą pašnekesį ir parodytą vaizduojant. Popietė baigta pietumis ir jaukiu bendravimu.

A. Pauzuolis

Tai didelės apimties 850 puslapių mokslinis-informacinis leidinys. Knygoje pateikiamas 1939-1941 metais Lietuvoje bolševikų okupacinio režimo vykdyto genocido aukų vardynas: suglausti biografiniai duomenys apie 27,806 nukentėjusius asmenis. Išsamus genocido doktrinos, represinio mechanizmo formavimo ir veiklos studija.

Į knygos pristatymą susirinko gana daug įvairių įsitikinimų visuomenės veikėjų. Galbūt visus domino knygos turinys, kad nebūtų panašus į „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ pirmąjį tomą. Reikia patikslinti, kad knyga yra labai vertinga ir tą pačią dieną, kiek turėta, buvo išparduota. Po knygos pristatymo buvo kavutė, kurios metu pabendrauta ir padiskutuota šių dienų aktualiais klausimais.

Dabar keletas minčių apie Lietuvių Tautinio Kultūros fondo atsiradimą. 1988 m. gegužės mėn. 21 d. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seime ir Vilties draugijos suvažiavime **Daytona Beach, FL** pasiūlyta minčiai įsteigti Lietuvių Tautinį Kultūros fondą buvo pritarta ir ten pat surinkta 50,000 dol. pasidėjimais. 1989 m. sausio mėn. fondas buvo įregistruotas Illinois valstijoje, kaip pelno nesiekianti organizacija. 1989 m. laikotarpyje sudaryta fondo valdyba ir taryba ir paruošti nuostatai. 1990 m. gegužės mėn. **Internal Revenue Service** įstaiga pranešė, kad fondas yra įregistruotas ir gaunamas aukos yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

Fondo valdyba numatė šiuos pirminius reikalus:

a. sudaryti sąlygas ir surasti tinkamus autorius lietuvių tremimo į Sibirą ir lietuvių tautos Genocido istorijai parašyti;

b. sudaryti nuolatinę paramą Lietuvos universitetų bibliotekoms – tiek periodinei, tiek mokslinei bei grožinei literatūrai;

c. padėti lietuviams studentams stipendijomis ir kitokia pagalba.

Fondas trijuose laiškuose ir lietuviams čia Amerikoje – 1990 m., 1991 m. ir 1993 m. – tuos tikslus pristatė fondo bičiuliams ir plačiai lietuvių visuomenei. Taip pat buvo paskelbta ir spaudoje.

Alek. Šleiniui tarpininkaujant, 1990 m. fondas susiriko su komisija stalinizmo nusikaltimams tirti. Ši komisija vėliau pasivadino **Represijų Lietuvoje Tyrimų centru**. 1991 m. fondas kreipėsi į **Represijų Lietuvoje Tyrimų centrą**, prašydamas rekomenduoti istoriką, kuris pajėgtų ir sutiktų ruošti okupacijos metų Lietuvos Genocido istoriją. 1993 m. liepos mėn. **Birutė Burauskaitė**, **Represijų Lietuvoje tyrimo centro** vadovė, rekomendavo istoriką **Arvydą Anušauską**, pažymėdama, kad tą kandidatūrą remia centro pirmininkas prof. **J. Juzeliūnas** ir Centro mokslinis konsultantas prof. **A. Tyla**.

Represijų Lietuvoje tyrimo centras iš viso numatęs dar 5 tomus, panašios apimties, kaip ir šis pirmasis. Centras atlieka tikrai labai svarbų darbą, jis reikalingas mūsų tautos ir materialinės pagalbos.

Fondas džiaugiasi, galėdamas pristatyti to Centro pirmąjį darbo vaisių – knygos „Lietuvos gyventojų genocidas“ pirmąjį tomą, už kurį nusipelnė visų mūsų nuoširdžios padėkos.

Ant. Repšienė

• Ne vien pensininkai laukia Socialinių reikalų tarybos skyriaus kiekvieną šeštadienį „Drauge“. Geri patarimai jame visiems naudingi.

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fundui – yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION

4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela

Donquame o. Laisvės

618 706 1 3000

Tel. 708 257 0 1 1

Skambinti po 6